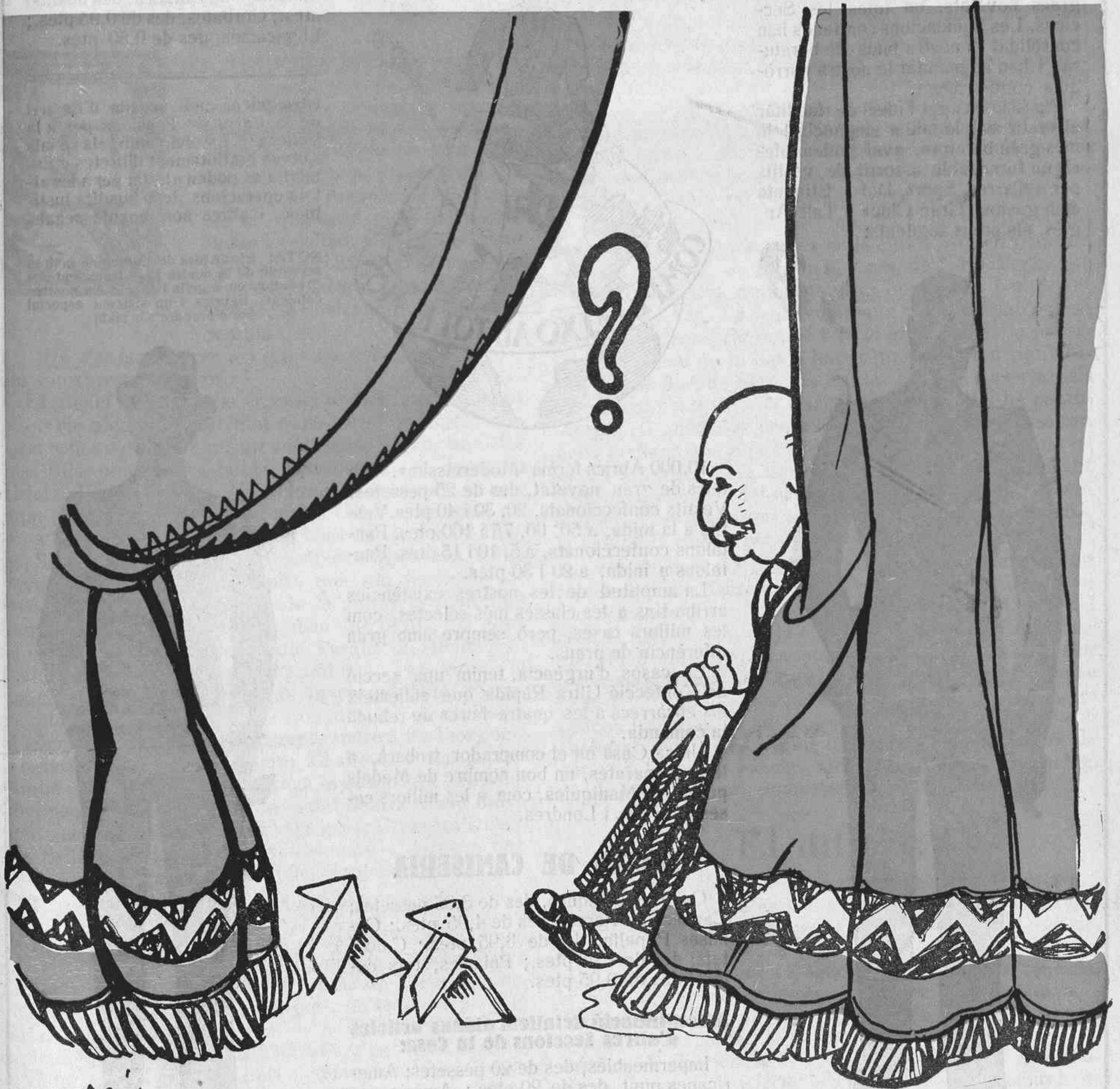


L'ESQUELLA DE LA TORRATXA:

ANY LIV - 2682

Barcelona, 28 de novembre de 1930



MONDRAGON

Quan estem més tranquils...

...és quan el nostre batlle està ocupat.

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, núm. 18; Telèfon núm. 15247 :: :: BARCELONA

Gran Basar de Sastreria, Camiseria, Capelleria i Gèneres de Punt, Sistema Nord-Americà

Liquidació de totes les existències de la temporada passada a qualsevol preu, i Renovació completa amb grans novetats, en totes les Seccions. Les liquidacions contínues han consolidat la nostra fama de baratura, i han augmentat la nostra parròquia continuament.

Apassionats per l'ideal de facilitar el vestir amb la millor elegància i la més gran baratura, avui podem oferir un formidable assortit de vestits per a Carrer, Sport, Dol i Etiqueta amb gustos «Gran Chic» i Tall Anglès, als preus següents:



7,95 ptes.; Tirants, des de 0,95 ptes.; Mitjons, des de 0,50 ptes.; Mocadors de Butxaca, des de 0,50 ptes.; Corbates, des de 0,95 ptes.; Lligacames, des de 0,50 ptes.

Obsequiem amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi, amb els quals s'obren gratuïtament llibretes d'Estalvi, i es poden utilitzar per a les altres operacions de la susdita Institució, i altres sorprenents regals.

NOTA: Els de fora de Barcelona podran servir-se de la nostra casa trametent-nos 50 cèntims en segells i rebran els nostres catàlegs, figurins i un sistema especial per a prendre's la mida

10.000 Abrics forma «Moderníssim», amb teles de gran novetat, des de 25 pessetes. Vestits confeccionats, 20, 30 i 40 ptes. Vestits a la mida, a 50, 60, 75 i 100 ptes. Pantalons confeccionats, a 5, 10 i 15 ptes. Pantalons a mida, a 20 i 30 ptes.

La amplitud de les nostres existències arriba fins a les classes més selectes, com les millors cases, però sempre amb gran diferència de preus.

En casos d'urgència, tenim una secció de Confecció Ultra Ràpida que enllesteix els encàrrecs a les quatre hores de rebuda la comanda.

Única Casa on el comprador trobarà, a les escaparates, un bon nombre de Models posats en Maniquins, com a les millors cases de París i Londres.

SECCIO DE CAMISERIA

Camises blanques, des de 3,95 pessetes; Camises de Percal, des de 4,95 ptes.; Camises Popelín, des de 6,95 ptes.; Calçotets, des de 1,95 ptes.; Païames, tots colors, des de 9,95 ptes.

A continuació detallem alguns articles d'altres Seccions de la Casa:

Impermeables, des de 20 pessetes; Americanes punt, des de 20 ptes.; Americanes Sport, des de 25 ptes.; Trinxeres, des de 15 ptes.; Guardapols, des de 5,95 ptes.; Gorres, des de 0,95 ptes.; Capells, des de



L'ESQUELLA DE LA TORRATXA



REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

El silenci de la vaga



EU estat mai a Girona, a Tarragona, a Burgos, a Avila, un diumenge a la tarda? Passegeu pels carrers que voregen les Catedrals respectives, acosteu-vos als recons que una arquitectura recargolada va deixar sense resoldre, arreu en qualsevol paret de pedres àuries i escolteu. Què sentiu? Sentiu el silenci. El silenci d'aquestes ciutats no nades al dinamisme motorístic, és quelcom impressionant. Sembla que

On s'enferma avec art dans un noble silence
com va expressar Voltaire.

El silenci de les ciutats és potser el més impressionant de tots els silencis. Una ciutat sense soroll és morta; una ciutat sense soroll és com un molí sense aigua, una llar sense fills, una fàbrica buida. Sense soroll, la ciutat no existeix. Viu del passat. Una ciutat sense soroll, és una ciutat d'història. Recordeu el siti, a Girona; l'imperi romà, a Tarraco; el segle XIII i la Casa de Cordon, a Burgos; Santa Teresa, a Avila... Passat, és a dir, arxiu, fulles groguenques de les biblioteques que són testimoni de dinamisme hagut. El silenci de la ciutat és molt més dramàtic i emocionant que el silenci de la nit, del bosc, del camp, del claustre, dels vents. Perquè un silenci monàstic ja és quelcom lligat a l'ambient, i en canvi, el silenci a la ciutat dinàmica és inversemblable. Fixeu-vos que fins quan escolteu un tros musical, en arribar a un silenci, l'observeu i aquell repòs marcat en l'execució us esdevé d'un patetisme màxim. El silenci és una pausa. També es podria dir que una vaga és una pausa entre dos moviments dinàmics. Quan la ciutat detura el seu moviment quotidià—sigui per una vaga general, per un Divendres Sant, per un instant revolucionari—, torna a nosaltres el vers magnífic d'Alfred de Vigny:

Seul, le silence est grand, tout le reste est faiblesse

Barcelona està considerada a Europa com la ciutat més civilitzada de l'Estat. Se la compara a Manxester, a Xicago... Es diu d'ella que té recons de París, de Berlín, de Buenos Aires... El seu port, de tenir major fondària, seria el port primordial de la Mediterrània. Vista la plana de la ciutat des del Tibidabo, s'endivina la lluita entre les punxes gòtiques i els cloquers romànics—tradicció, reacció històrica—i les xemeneies fumejants—futurisme, avantguardisme—. Els uns voldrien mantenir la preponderància de les campanes i els altres les del motor, que vinculat a la indústria fa agitar tot el país. Domina,

però, el motor, la fàbrica, la sirena, els autos, els trens, les grues... El silenci del diumenge és una pausa entre dues activitats. Però si un dilluns es detura plenament, la vida de la ciutat, el sistema nerviós es trenca i la ciutat resta perfectament morta. El silenci de la ciutat és impressionant. La vaga general detura l'activitat intel·lectual i manual i excita la sensualitat. Hi ha en el silenci de les ciutats com un convit a la voluptuositat. Quan hom no té res a fer, quan es veu obligat a mantenir en èxtasi la seva activitat quotidiana, és quan sent vibrar en ell, més accentuadament que mai, la corda de la sensualitat. El silenci d'una ciutat excita i convida a l'amor. Això no és pas d'ara, els antics que feren del silenci una divinitat, dugueren aquesta al temple de Volúpia, la deessa de la voluptuositat. En aquelles ciutats silencioses que hem anomenat abans, l'estat del problema sexual esdevé un drama desesperat i terrible. Silenci i sensualitat.

La vaga general de Barcelona ha posat un silenci impressionant en la vida activa de la ciutat. Aquell ritme de jazz, de segle XX, de revolució russa, de Nova York, que té Barcelona, s'ha esmorteït unes hores, que han trigat a passar. La vaga ha fet silenciosa la ciutat. I amb aquest silenci hem comprès també tota la grandesa de la pausa.

Potser mai no hi havia hagut un silenci tan significatiu. Ni els dies de Setmana Santa. La gent passava pels carrers sota el pes d'una tragèdia col·lectiva. Hi ha paraules que en quedar-se penjades a l'espai deixen un so tan net i brillant que no s'obliden mai més. Recordo que essent a Mallorca ja fa uns anys, estiuejant amb el difunt *Xenius*, érem dalt del campanar de la Cartoixa de Valldemosa, i en preguntar a una noia intel·ligent i malalta, la veu de la qual a hores d'ara és apagada per sempre, si ens veia bé del marc de la finestra de la seva cambra, on reposava d'una febre que se l'anava menjant de viu en viu, va respondre: "*¡Di-vi-na-men-te!*" Aquest mot del qual el difunt *Xenius* ja en va fer una magnífica apologia, el portem a l'orella a tota hora. Doncs bé, com queden certes paraules, també queden certs silencis en el nostre record. Més que la púrpura que deixa signatura en les pedres, impressiona tot un poble en aquest silenci, que si l'escolteu ben bé, sentireu que porta en ell remors de ciutat futura, de societat nova, de rebel·lia indomable, d'agitació espiritual, de misterios salt en l'inconegut.

El dilluns

Diumenge, dia 16, ningú no sabia res del que passava, i dilluns, dia 17, en llevar-se, es trobaren els ciutadans que s'havia iniciat la vaga general més perfectament organitzada—Barcelona és una escola tècnica de vagues generals—que hi ha hagut en aquest segle. Passà la setmana, la vida reprengué les seves característiques habituals, i llavors és quan recomença un dels fenòmens més vergonyants i més lamentables: la por dels dilluns. No hi ha Premsa els diumenges—i això, companys meus en periodisme, és un dels defectes d'aquest descans dominical periodístic que fa més mal que una pedregada a la salut pública i que tampoc no resol el repòs setmanal, car diumenge és quan més treballen els periodistes en actiu—;

no hi ha Premsa els diumenges, i la gent es llença a les fantasies més absurdes i a l'acceptació dels rumors més sensacionals. Ara tindrem una època en què es portarà molt això de predir vagues generals tots els dilluns.

—M'ha dit un del Sometent que a la una de la nit comença la vaga general a tot Espanya, ferrocarrils inclussiu—conta un del cafè.

—Jo sé per persona que és molt influent que a les set del matí les tropes, amb canons i tot, seran al carrer—diu un altre.

—Pst! Figuri's la policia i la guàrdia civil, a les cinc del matí, ompliran les vies principals dels suburbis...—assegura el de més enllà.

—A casa tenim pa per set dies, perquè sabem que no en faran—afirma una nena de 18 anys.

Si hi hagués diaris diumenge al vespre, es podrien tallar aquests rumors, i la gent tenir tranquil·litat a l'esperit. Però com que no sabem res, la gent se'n va a dormir ignorant què haurà passat quan es llevi. Això, senzillament, és un crim. Crear aquest estat d'intranquil·litat pública, fer del rumor un déu misteriós; acceptar com a bons tots els "es diu...", "sembla que...", "m'han dit...", "potser..." que fan circular els que no tenen res a fer, és posar el sistema nerviós de la ciutat en un estat d'excitació que convida altra vegada als aficionats a les reaccions primitives a demanar un estat de violència dictatorial. S'ha fet una vaga general. Els obrers han dit de tornar al treball. No és pas qüestió de començar, cada dilluns, la mateixa tàctica, perquè ni els mateixos obrers ni les mateixes organitzacions proletàries no tenen capacitat ni possibilitats de fer cada setmana una vaga general. Precisament perquè una vaga general és una mida extraordinària, un fet d'ordre excepcional, no es pot imposar com a cosa corrent en la vida d'un poble. El desgastament de les vagues generals comportaria el mateix fracàs que els estats de guerra, que de tants que n'hem vist, ja no ens produeixen cap mena d'impressió en saber que es declara. Sota l'estat de

guerra hem viscut la major part dels set anys de Dictadura, i la gent anava a futbol tots els diumenges, la vida seguia pacíficament i la policia no deia res quan més de deu persones es reunien a les Rambles formant penyes que enraonaven de tot menys de política, que la tenien oblidada.

Si existeix una consciència ciutadana, deu rebutjar aquest imperi del rumor poca-solta. No ens fan por els alts i baixos de les societats. Tot està subjecte a un progrés constant, i les reaccions consecutives; però el que sí és desagradable i trist és posar en estat d'excitació les famílies perquè sí. Clar que d'això no en tenen la culpa, en realitat, els que per un fenomen de perspectiva pot semblar que la tenen, sinó aquells que profiten d'aquest estat per a llurs conveniències financeres o polítiques. La creació d'un estat de por pot motivar un afluirament de llibertats, és a dir: una nova reacció.

A nosaltres ens dol això per la ciutat. Barcelona, que deuria ésser el primer port de la Mediterrània, no ho és per aquesta especulació internacional de la por. "Barcelone, ville rouge", hem llegit més d'una vegada; "la ciutat comunista", hem vist que qualificaven a Barcelona, i sota d'aquests títols advertíem que a la Plaça de Catalunya s'havien cremat els bancs. Però no deien si eren els de seure, o les entitats bancàries enclavades allà.

Es senzillament lamentable aquesta por dels dilluns.

Però, ¿com?, ¿com, evitar-la?

FRANCESC MADRID



MALA REBUDA

Així que arribaren a Madrid els prínceps japonesos que aquests dies han visitat el país, tingueren lloc els fets luctuosos de l'enterrament de les víctimes de la casa d'Alonso Cano: trets, càrregues de la policia, morts, ferits...

Vénen a Barcelona i esclata la vaga general: autònibus cremats, crits més o menys subversius, càrregues de la policia.

Els pobres prínceps, escapats, espantats, se n'han anat a Niça.

Devien pensar:

—Quines festes més estranyes ens fan a Espanya!

LA PARELLA

Fins avui l'alcalde de Barcelona, el senyor comte de Güell, era únic en el gènere.

Avui ens dol no poder dir el mateix. Avui li ha sortit un competidor perillós: l'alcalde de Madrid, que també és noble.

L'alcalde de Madrid denega el permís que els obrers li demanaven de passar els cadàvers dels seus companys—les víctimes del criminal esfondrament de la casa del carrer d'Alonso Cano. Ja sabeu tots a què donà lloc la negativa de l'alcalde de Madrid.

Doncs bé, un cop armat el conflicte, què us sembla que ha fet? Resoldre'l?

No: anar-se'n a París!

Exactament igual que el nostre.



—Si estrenys tant, em sembla que se't trencarà el cordó.

TELÓ ENLAIRE

Aquesta setmana, senyors, després d'uns vuit dies de silenci, gairebé no hi haurà Teló enlaire. Com que els teatres — amb molt bon encert — han fet vaga, també n'ha fet el crític.

De totes maneres, cal confessar que a alguns empresaris la vaga els ha estat providencial: ens referim a tots aquells que suspenen funcions per a poder assajar "l'obra nova que tindrà molt èxit"; als que no fan gent i aguanten amb heroïcitat una comèdia ripiosa, ploranera i truculenta; als que es refien de la hipotètica calderada de diumenge...

Aquests dies de pausa tampoc no han d'haver anat malament als còmics: els pobres i abnegats còmics que treballen tot l'any, que mai no fan festa, ni el diumenge, que és quan en fa tothom. Recordem que el gran Enric Borràs, un dia de Nadal representava a un poble un drama d'Iglésies o Rusiñol, el títol del qual ens ha fugit de la memòria, davant un públic fart de torrons, pollastre i altres excessos de la taula nadalenca.

Quan això feia Enric Borràs podeu pensar el que faran els altres.

De manera que bé es mereixen els còmics — que durant tot l'any es desviuen per divertir-nos o emocionar-nos — aquesta pausa de la vaga.

LICEU

S'ha cantat "Thaïs", aquest caramel líric de Massenet. L'han cantat Marise Beaujon i John Brownlee.

"Carmen" ha anat a càrrec d'un altre John: Sullivan.

Helena Witbrunor, Gottehlf Pistor, Paul Bander, Rossette Anday i Hermann Wiedemann varen treure un bon "Tristany".

En el "Faust" donat ahir s'estrenà un 'ecorat, el del laboratori, del mestre Salvador Alarma. Una decoració entonada, magnífica, plena de caràcter.

NOVETATS

Per a eixugar una mica el "llanto" que els versos de Josep M. de Sagarra arrenca a l'auditori, l'empresa ha contractat un jazz de senyoretas.

A més a més, com si això fos poc, prepara una comèdia que signa J. M. Planes. Després diran que no es protegeix els joves! Passar davant de l'Artís, d'En Pous, d'En Crehuet, de tants autors eminents! Anar darrera d'En Sagarra! I tot això pels mèrits — si no propis —, d'una sola comèdia: aquella tan bona i tan original estrenada la passada temporada.

VICTORIA

"El cantar del arriero" ha tingut un bon èxit. Sense ésser res de l'altre món, entreté i fa passar l'estona. La música de Díaz Giles, fluixeta i poc ambientada. El llibre és superior a la música.

Marcos Redondo, Angel de León, Maria Téllez, Arnó, i Acuaviva, donaren una excellent interpretació a l'obra.

ESPAÑOL

Josep Santpere segueix posat "dins un taxi". La cosa ja rutlla; però es veu que el taxi no és popular: deu ésser d'aquells que protegeix En Maynés.

Qui pogués trobar un "Home Verge" a cada cantonada.

BARCELONA

Han estrenat una comèdia de Marius Aguilar i Francesc Preses. Es titula "Hay que hacer la vista gorda", i ha tingut un gran èxit. En Preses ja havia tastat la mel de l'èxit altres vegades. Marius Aguilar és la primera vegada que la tasta.

Ja feia temps que pensàvem que Marius Aguilar havia de fer teatre. Ja n'ha fet i ha triomfat amb la primera comèdia. Desitgem que reincideixi.

Marius Aguilar és un escriptor de mèrit i convé que els escriptors de mèrit facin teatre.

A. S.

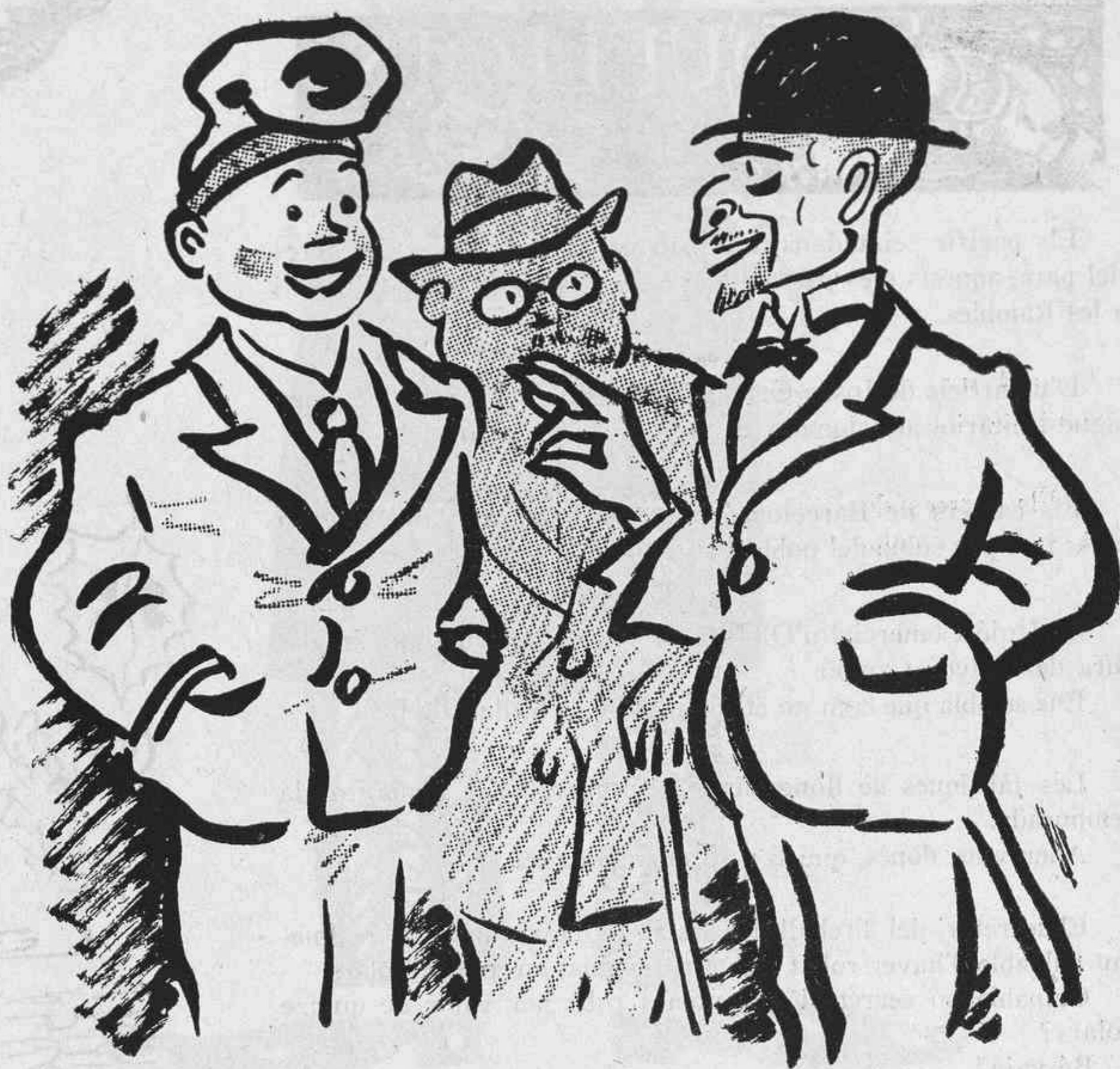
ENTREACTES

Se'ns diu que la primera actriu Enriqueta Torres, que fins ara havia partanyut a la companyia del Teatre Talia, ha deixat de formar-ne part.

Què passa?

I del Teatre Líric Català? Què passa? Fa temps que no en sabem res.

Es debuta amb "La baldufa d'or"? O amb l'obra d'En Vives?



Cambó se'n va a Madrid

—Miri, senyor Cambó, que a Madrid estan més coents que ací! Miri que la seva vida és preciosa... per la gent de diners.

Uns diuen que En Vives no està del tot decidit, que si ha promès l'obra a En Llimona, que si l'ha promès a la Saus...

De totes maneres, sembla que En Llimona no s'adorm i ja té, en ferm, quatre obres. Són les suficients per aguantar una temporada.

Un nou teatre català

Es el Coliseu Pompeia de Gràcia. Abans hi havia actuat la companyia Claramunt-Adrià, que hi féu bona feina. Ara comença una nova temporada sota la mà d'En Cazorla, expert i voluntariós home de tatre.

La companyia, que integrada per elements de mèrit, debutà el passat diumenge amb "Les llàgrimes d'Angelina", de J. M. de Sagarra, actuarà dijous—teatre per a infants—i diumenges. I les festes, com és de suposar.

L'empresa, a més d'un repertori extens i escollit, conta amb estrenes dels nostres millors autors.

Associació de teatre selecte

Ahir, dijous, al teatre de l'Orfeó Gracienc l'Associació de Teatre Selecte, sota la direcció d'Enric Giménez, Prudenci Bertrana estrenà la seva comèdia "El fantasma de Montcorb".

Per a la vinent sessió sembla que s'estrenarà una obra nova de Lluís Capdevila: "Quatre estampes de Nadal".

Un músic nou

Es Josep Mata Mas. Ha escrit molt per a piano i orquestra. Ara, però, vol fer quelcom de més empenta i treballa en la partitura d'una obra per al teatre líric català, "El fill de l'amor".



Els pacífics ciutadans amics d'anar a contemplar les feres del parc, aquests dies passats han anat a la plaça de Catalunya i a les Rambles.

D'un article de Josep Ortega i Gasset a *El Sol*: "El régimen sigue solitario, acordonado, como leproso en lazareto".

Els carrers de Barcelona s'han tacat de sang una vegada més; i no per culpa del poble, cal tenir-ho en compte.

La Unió Comercial d'Olot ha decidit no sostenir la candidatura del senyor Cambó.

Ens sembla que com no el sostinguin els bitllets de banc...

Les fàbriques de llonganissa es preparen per inaugurar la temporada.

Aneu vius, doncs, que si us prenen per rucs...

El secretari del Treball de l'Estat d'Ontàrio ha estat reconegut culpable d'haver robat un vestit evaluat en quinze dòlars.

Culpable un secretari que només roba per valor de quinze dòlars?

Bé vaja!

Un monument calia fer-li.

En Carratraca—el nom ja s'ho porta—la gent va perseguir, armada d'esquellots, el recaudador de contribucions, fins a fer-lo fugir del poble.

Admirable esquellotada, aquesta de Carratraca!

Segons els parts meteorològics, a Espanya es preparen grans borrasques.

Que en vingui una de bona i s'emporti tot el que hi ha de podrit i miserable i canalla...

Ja diuen que després de la tempesta ve la calma.

Ni en aquells dies d'estiu que la calor asfixia i tot convida al repòs, són tan calmosos com aquests que passen.

No hi ha res de res. Cap de les nostres primeres autoritats no fa manifestacions que puguin comentar-se. Es veu que s'han conjurat contra tothom i no volen divertir-nos més. Renuncien, pel que es veu, a la immortalitat.

Mentim! El governador ha dit que els periodistes que cercava per a detenir-los poden estar tranquils, ja que ha retirat les ordres. I, cosa rara: l'endemà no va desmentir-ho!

El senyor Maluquer, com nou Napoleó, ha dit: "Comencem!"



Recordant a Becquer

«...Hojas del árbol caídas juguete del viento son...»



Sempre en veureu de noves

El nostre batlle ens dóna lliçons socials:
—Per arreglar vagues, no hi ha res com això.

Tot, per a obrir al públic una altra vegada la capella de Santa Agata.

Es veu que a la Diputació tot marxa bé, i van entretenint-se com poden.

El Tribunal d'honor nomenat pel Col·legi d'Advocats que ha jutjat al col·legiat pupí senyor Via Ventalló, l'ha condemnat a vuit mesos d'inhabilitació en l'exercici de la seva professió.

Els nostres lectors saben que aquell advocat, durant la primera dictadura, cometé un acte vergonyós valent-se de la seva familiaritat amb els qui governaven.

Ara ha pagat la malifeta.

El passat diumenge, el nostre amic i col·laborador el comediógraf Agustí Collado assistí a Manresa a l'estrena de la seva obra—Ateneu Obrer Manresà—“La bohèmia trista”, que obtingué un gran èxit.

El nostre amic donà, al matí, una conferència per ràdio, sobre llibres, i una altra a la nit, sobre teatre.

La interpretació que els estudiosos actors de l'Ateneu Obrer Manresà donaren a “La bohèmia trista” fou ben digna d'elogi.

I actes com aquest en són també.

Vora el 50 per 100 del pressupost total de despeses de l'Ajuntament de Barcelona, serà d'aquí endavant per a atendre els deutes contrets pel Municipi.

Això, que té tot l'especte d'una veritable catàstrofe, ho hem d'agrair als Ajuntaments de la passada Dictadura.

De la dictadura amb la qual, ara, el general Berenguer, ens amenaça novament.

Segons ha declarat el Marquès de Marianao, els únics herois de Barcelona durant la vaga han estat els comtes i els marquesos.

Nosaltres creïem que ho havien estat els guàrdies...

Però sempre s'aprenen coses noves.

Ha pres estat oficial la notícia segons la qual el general Despujol passarà a la capitania general de Catalunya.

Ai, ai, ai! Que torna Barrera...

Bugallal, el famós cacic galleg, ha dit que vol formar un gran partit que, unit amb els regionalistes, pugui governar trenta anys.

¿Trenta anys de bugallalisme i de Lliga regionalista?

La mort, la mort abans, mil vegades!

Diuen de Falset que en aquell poble ha aterrat un globus lliure?

Lliure, lliure, en aquest país?

Ens estranya extraordinàriament.

Ni que sigui un globus!

Demà, dissabte, sortirà

“La Campana de Gràcia”

amb interessants articles de gran actualitat
NO DEIXEU DE COMPRAR-LA

Preu: 10 cèntims



A. B. G.—Els vostres versos estan bastant bé, però, com a tots els qui ens envien poesies, hem de dir-vos que el poc espai de què disposem ens priva de publicar-los. L'actualitat ens emplena, per complet, les pàgines.

D. C. (Argentona).—No pot ésser, perquè podria costar-vos algun disgust.

F. T. D.—Els vostres versos no són publicables, amic. N'heu de fer algunes dotzenes més i estudiar força.

F. d'A. S.—No sentim que somnieu tant. El que lamentem és que ho féu en veu alta.

R. F. J.—Lamentem dir-vos que no som nosaltres els que hem d'indicar els temes de les vostres col·laboracions. La prosa és rodonament dolenta i, la poesia, si no ho és tant, tampoc pot ésser publicada.

J. C.—La vostra poesia no és publicable.

V. C.—Les vostres coses ens plauen força, i si no les veieu publicades és per manca absoluta d'espai.

E. P.—No podem entretenir-nos amb això. Tingueu en compte que l'actualitat ens emplena del tot el setmanari.

Impremta “L'Esquella” “La Campana”, Om, 8, Barcelona

ESPECTACLES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, divendres, i demà, dissabte, nit, i diumenge tarda i nit. El formidable vodevil

DINS UN TAXI

(Un altre èxit a París)

TEATRE APOLO

Tots els dies, a les 10 de la nit: L'èxit de l'any,

POR SI LAS MOSCAS...!

(Dues hores de riure continu)

El més clamorós triomf de Cèlia Gàmez i Faustino Bretaño.

En preparació, un altre gran èxit a Madrid:

EL CEÑIDOR DE DIANA

TEATRE GOYA

Companyia titular. Primera actriu: CARMEN SANCHEZ

Director artístic: RICARDO DE FORTUNY

Tots els dies, a un quart de sis i a un quart d'onze. Representació del melodrama en 3 actes, clamorós èxit de presentació.

EL GATO Y EL CANARIO

Tots els dies, l'èxit dels èxits,

EL GATO Y EL CANARIO

I certament, les vagues causen de vegades víctimes innocents. No sempre, però, cal culpar-ne als vaguistes. Els màusers imprudents en tenen de vegades també la culpa. Altrament, són ben pocs els ciutadans pacífics que han rebut alguna pedrada dels vaguistes. Quants ciutadans, en canvi, no han rebut un cop de sabre, tot anant, pacíficament, als seus afers?

Hi ha també les víctimes propiciatòries. Els exaltats,

els impulsius, els místics dels moviments proletaris. Són, naturalment, les que els obrers més planyen. Són també les que els donen més força i més coratge. Són els que fan pensar que poc importa un dia sense pa; que poc importa que en caiguin uns quants en el camí, si després de tot això els espera el triomf. La vermellor de la sang vessada els dóna el miratge d'una aurora.

DOMÈNEC GUANSÉ



Els valents

—Els nostres cops, rail! Més forts han estat els d'aquests dies a Barcelona, i els han aguantat.



Paròdia d'un anunci

Les grans idees de l'alcalde

El comte de Güell, que s'enterneix davant uns malalts o famolencs que no troben llit ni ajut als nostres hospitals, però que no sabem que doni cap pela per a remeiar la situació d'aquells desvalguts que invoca, vol destinar a Beneficència l'import dels interessos dels dipòsits que en concepte de garantia de desperfectes i lloguers impagats es queden els pobres propietaris.

Segons el nostre gran alcalde, aquests dipòsits no reporten interès en benefici de ningú.

Alto! Anem a pams, senyor comte de Güell. Que no reportin interès als llogaters, bé. Però als propietaris... això no ho digui a ningú, que farà riure. Vol més interès que jugar cada senyor d'aquests amb uns milers de pessetes que no són seves?

Segons els contractes, els llogaters no poden reclamar interessos per aquests dipòsits. Però ells cobren les peles, les fan treballar, en disposen sempre i... si les tornen, les tornen.

Les grans idees de l'Alcalde no ens acaben de fer el pes.

Els passats dies de vaga, quan la policia i la guàrdia civil donaven les seves càrregues —de resultes de les quals hi ha ferits i morts— al davant dels obrers, amb els obrers no hi veiérem cap polític.

On eren els polítics, que sols saben parlar, que sols saben pidolar el vot?

Notes d'un carnet

Compadiu sincerament la dona el benestar de la qual depèn de l'exuberància del seu cos.

* * *

Si no existís el dolor, la Humanitat no seria més que una immensa comunitat d'imbecils.

* * *

Hi ha qui, per no tenir passions, considera que els altres no poden ni deuen tenir-les.

* * *

El més gran enemic de l'home és la seva consciència.

* * *

La història de la Humanitat és la història de l'amor.

* * *

Més que l'ús, ço que engendra la vulgaritat és la ignorància de l'individu.

SANTIAGO GARCIA PONT

Don Pep, polític d'ocasió

Don Pep era d'un gros batlle tot un ca d'allò més fi. Avui, que s'ha girat l'aire, mansoi, flaira un nou camí.

Abans era del malastre, la nineta dels seus ulls; i, ¡ves què tal!, d'aquell batlle ara en diu quatre murmulls.

Adés era pairalista, pessebrista i... delator. (L'ofici vil li plaïa al murri i mal virador).

I adés i ara vol ésser maromista tal com cal: de la dreta... o de l'esquerra amb caires d'home formal.

Ai! sap dir quatre paraules ensucrades d'amistat, tot colpejant-vos l'espatlla ple d'enveja i vanitat.

D'una enveja vanitosa de tan presidencial. D'una vanitat grisosa d'ex-pupí i ex-carcamal.

I bé: ell veu que la ruta és massa llarga per ser... qualche cosa... una engruna de ciutadà de carrer.

I és per 'xò que giravolta tot ridícul i mesquí, per ajustar-se a tothora, i virar, si cal, més fi.

CARLES MONFAR

Montblanc i novembre de 1930.

El batlle i la caritat

Deixem-nos per un moment de caires polítiques. Encairem-nos humanament amb l'aspecte de misèria, cada dia més alarmant, que presenta la nostra ciutat, i tots, sense distinció de colors, esquerres ni dretes, retrem homenatge d'admiració al batlle, que si de política no en sap prou, o no comparteix els nostres ideals, como a home caritatiu ha estat sempre d'una exemplaritat edificant...

Recordem aquella proposta als propietaris de Barcelona, per a construir habitacions econòmiques per a obrers en els terrats dels palaus i altres cases del centre, amb la qual cosa el problema de la casa barata restava gairebé solucionat? El comte de Güell volia predicar amb l'exemple, i a tal efecte ell faria edificar, en els alts del seu palau del carrer del Comte de l'Assalt, els primers pisos per a obrers.

La idea, precisament perquè era lenitiu segur a la precària situació de la classe obrera, no va assolir l'acollida que mereixia. La Cambra de la Propietat Urbana va fer la sorda o va fer veure que no ho comprenia, i la iniciativa generosa va restar sense un epíleg digne de la ciutat nostra.

Ara el batlle ha tingut una altra idea, que milloraria en gran part les angoixes i la fam dels milers de ciutadans que sense feina, sense salut o sense mitjans econòmics per a procurar-se el més precís, truquen a les portes de la caritat oficial, demanant un ajut, que l'Ajuntament no pot donar-los.

Es tracta de posar a interès o rèdit les quantitats que els llogaters de Barcelona vàrem disposar i seguim dipositant, com a penyora de l'estricta compliment del contracte d'inquilinat, les quals quantitats vegeten a les caixes particulars dels propietaris, sense produir (almenys legalment) beneficis de cap mena, per ningú.

Amb l'interès d'aquestes sumes que donava la respectable població de Barcelona, són molt serioses: el problema de la mendicitat restaria, si no del tot, en gran part solucionat.

Per què s'hi oposa la Cambra de la Propietat, o per què paradoxalment s'hi oposa la Cambra del Llogater.

Ni uns ni altres no tenen dret a immiscuir-se en afers que no els incumbeixen. *

La Cambra de la Propietat és tan sols la dipositària del mes de garantia; els interessos són legalment i exclusiva del llogater, encara que no els cobri...

De què viu la "Cambra del Llogater"? Amb quins mitjans de vida compta? Això són misteris de la gran ciutat.

El batlle fa molt rebé disposant d'uns interessos no presentant-se reclamació legal dels quals, poden restar per atendre necessitats dels pobres de Barcelona.

A què vénen els telegrams cursats a Madrid protestant la gestió del batlle?

La comissió investigadora signada, per al cas, ja sap el que té de fer. Llàstima que al cap d'ella hi figuri precisament Pich i Pon, que com sabem és President de la Cambra de la Propietat; però qui sap? Potser amb la mateixa facilitat que deixa el seu auto a una personalitat quan arriba a Barcelona, farà una gesta honrada a favor dels pobres... Qui sap!

A les entitats barcelonines, a les populars—de les altres no cal esperar-ho—, els pertany donar o no la raó al batlle. Als veïns disposar dels rèdits que sols a ells (i a ningú més) pertanyen, i estem segurs de què la majoria ja els donen de bell grat als pobres, que en son dia també constituïren l'antipàtic dipòsit d'inquilinat.

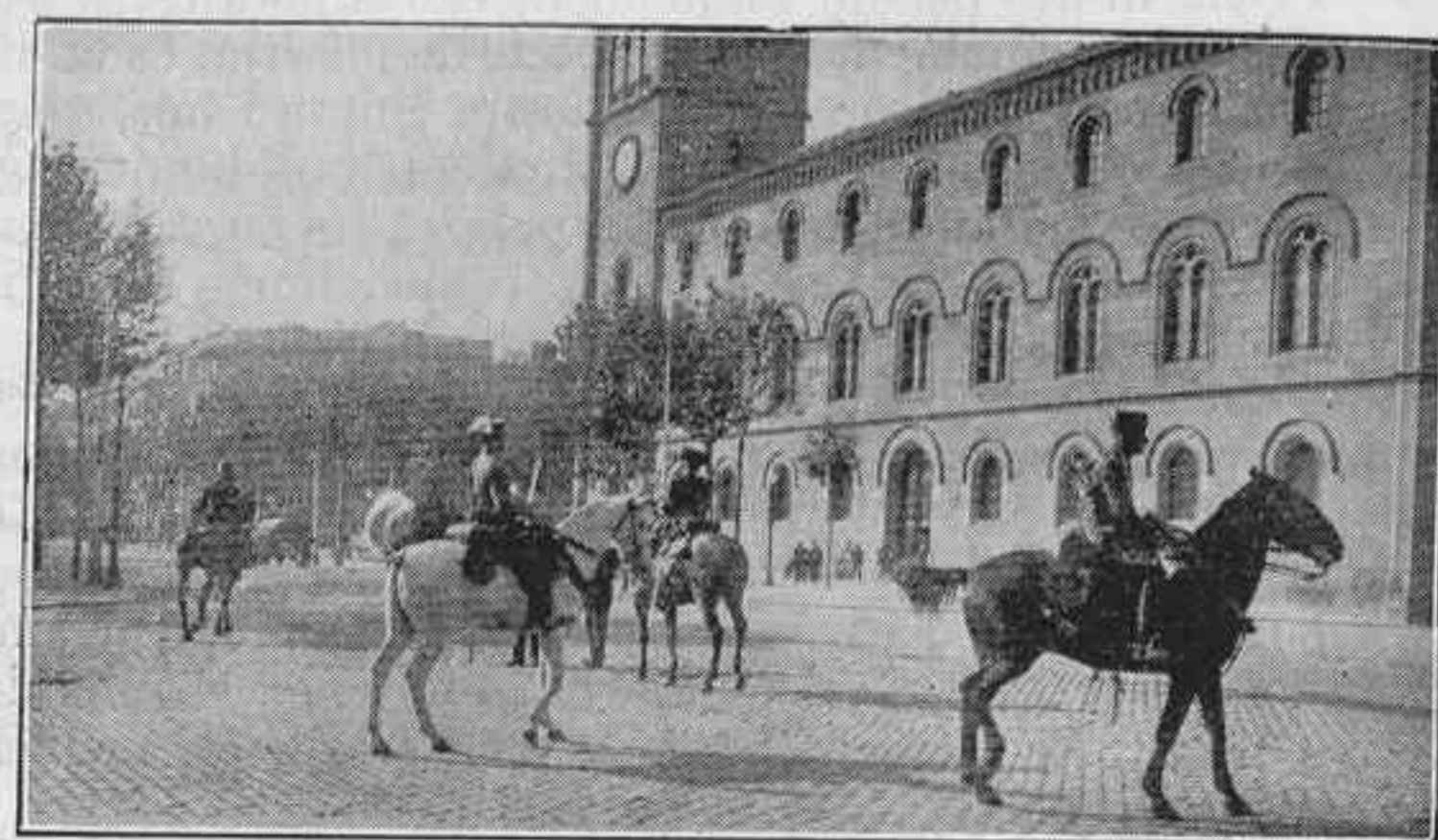
FRANCESC OLIVA



—Que n'estan de contents! Deu haver tornat en Francesc Macià.
—No: és que passa l'Uzcudun.



Davant de "Jefatura". Sortida d'una camioneta amb forces de seguretat



Plaça Universitat, que els estudiants varen convertir en un camp de batalla

Bastir-se una casa

L'obrer no té altre desig més violent i més lloable que el de bastir-se una casa. Bastir, ha estat sempre el somni daurat d'aquell al qual la senyora Fortuna no ha curullat amb els seus favors. Del dia en què, pel joc de les lleis intel·ligentment concebudes i aplicades, aquest somni sortirà del domini de la quimera per a convertir-se en benefactora realitat, la pau social estarà a punt d'ésser asse-

gurada, el problema irritant de l'habitació serà a punt d'ésser resolt.

D'un temps a aquesta part, els treballadors han deixat l'atmosfera enverinada de les ciutats. S'han escampat pels defores; arreu on hi havia herba, arbres i espai; cap allà on els pulmons podien saturar-se d'oxigen. Una mica a l'atzar, àdhuc alguna vegada amb deplorables condicions, han adquirit un tros de terra per a edificar-hi llur demora. Envaint camps i turonells, desbrossant ermots, han obrat

La vaga general del 17 al 22



Plaça Sepúlveda, on encara es veuen els desperfectes fets pels vaguistes



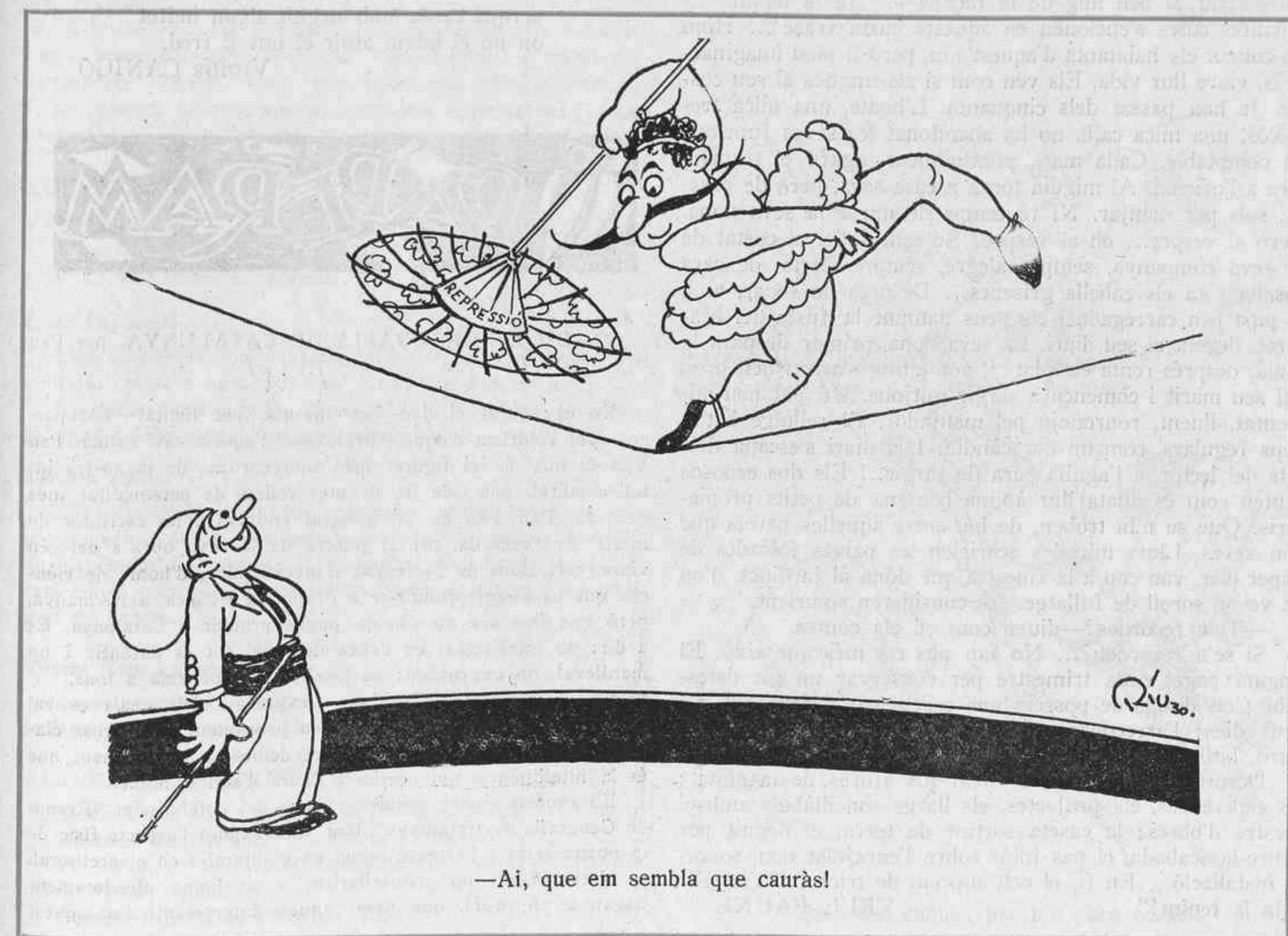
La Diputació fa recollir les escombraries, custodiats pels mossos d'esquadra

amb llurs pròpies mans, i és per això que per tots els ravalers de les metròpolis hi veieu innumbrables poblacions que semblen talment un planter de bolets.

Quasi totes les construccions que les componen són minúscules. De lluny, semblen fetes segons els costums dels ciutadans de Lilliput. Però pels seus habitants, que saben acontentar-se amb poca cosa, són immenses com el món. I tenen raó. No hi ha res mesquí, sempre i quan és realitzar un ideal, per modest que sigui.

Aquestes casetes construïdes amb tant dalit, tant d'amor, no tenen cap personalitat ben acusada. Es distingeixen, però, en la classificació de llurs noms, car elles gaudeixen d'un estat civil, i és ací on es manifesta el tendre embadaliment de llurs creadors. El filòsof que es passegi entre aquestes aglomeracions, hi troba sempre matèria per a meditar.

Per exemple, aquesta barraca idèntica en tot punt a les seves veïnes, se'n diferencia per cert aire alegre que,



a manca de la vinya verge encara absent, hi sembla córrer, fresc i lleuger, auriolant de pau i de serenitat les parets de panots.

Hom es pregunta d'on pot rajar aquesta joia invisible i corpreadora. I de sobte, a un detall invisible de moment, hom es dóna compte que aquesta humil caseta revesteix un caràcter de tranquila grandesa. A les acaballes de la vida, el seu propietari ha pogut heure un somni acariciat des de la seva joventut. Després d'haver dormit llarg temps sota la teulada dels altres, està content de poder dir: "Sóc a casa meva."

Adhuc vol ignorar l'exigüitat de la seva llar. Per ell, és plena d'encís i d'atractiu. I com si hagués volgut prevenir les mofes que els millors aposentats podien fer-li, ha col·locat un cartell sobre la porta, esclatant com un trofeu: "Això em basta!"

"Això em basta!"—afirmen als passants riallers les lletres del cartell—. "Això em basta!"

De fet, sospesats aquests tres mots tan plens d'ensenyança, hom té la neta convicció que la felicitat no resideix únicament en les cases del Passeig de Gràcia o en els luxosos palaus proveïts de tot el confort modern. També es troba en aquests recones dels afores de la ciutat, i especialment a casa d'aquest petit propietari.

Adhuc hom arriba a envejar la sort d'aquest bon home. No deu res a ningú. Es feliç. Es un savi.

* * *

Quasi al costat hi ha una altra barraca amb un cartell tan peremptori, tan magníficament ingenu dintre la seva clara breugetat, que el passant no pot més que aturar-se: "Ja la tenim!"—exclama la placa d'esmalt lluint com un sol d'atzur al bell mig de la façana—. "Ja la tenim!"... Quantes coses s'enclouen en aquesta curta frase!... Hom no coneix els habitants d'aquest niu, però li plau imaginar-se'ls, viure llur vida. Els veu com si els tingués al seu costat. Ja han passat dels cinquanta. L'home, una mica tremolós, una mica calb, no ha abandonat les seves funcions de comptable. Cada matí, puntualment, agafa el tramvia i va a l'oficina. Al migdia torna a casa seva, però de pressa, sols per menjar. Ni té temps de mirar la seva dona. Però al vespre... oh al vespre! Se sent feliç, al costat de la seva companya, sempre alegre, sempre alerta, de cara rosada sota els cabells grisencs... Després de sopar, amb la pipa ben carregada i els peus damunt la fusta del braçeret, llegeix el seu diari. La seva dona, primer despara la taula, després renta els plats i, per últim, s'asseu ben prop del seu marit i comença a sargir mitjons. Un gat ben alimentat, lluent, ronroneja pel menjador. El rellotge bat a cops regulars, com un cor càndid. I el diari s'escapa dels dits del lector. I l'agulla para de sargir... Els dos esposos senten com es dilata llur ànima benigna de petits propietaris. Que se n'hi troben, de bé, entre aquelles parets que són seves. Llurs mirades acaricien les parets folrades de paper clar, van cap a la finestra que dóna al jardinet, d'on es veu un soroll de fullatge. Es consideren somrient.

—Te'n recordes?—diuen com en els contes.

Si se'n recorden?... No fan pas res més que això. El lloguer pagat cada trimestre per conservar un pis detestable; els desigs de posseir una caseta per a acabar-hi els seus dies; l'arreconar pesseta sobre pesseta, duro sobre duro, bitllet sobre bitllet; els anys succeint als anys...

Després, la compra del solar als afores de la ciutat; les esperances, els projectes, els llargs conciliàbuls amb el mestre d'obres; la caseta sortint de terra, el neguit per veure-la acabada, el pas joiós sobre l'enrajolat nou, sonor, la instal·lació... En fi, el crit suprem de triomf i d'orgull: "Ja la tenim!"

VELL FAUNE

El comandant Franco ha volat

La matinada del passat dilluns el comandant Franco—una de les figures actualment més simpàtiques a "L'Opinió"—volà de Presons Militars, on era arrestat.

Tractant-se d'un aviador, i d'un aviador d'altura, no ens estranya que hagi volat. Quina altra cosa pot esperar-se d'un aviador si no que voli?

Diguem que el vol darrer de Franco—el darrer per ara—ha estat el més sensacional i el de més èxit.

Hom diu que l'anaven a traslladar al castell de Sant Cristòfor, de Pamplona, perquè hi passés una temporadeta de vuit mesos. Però es veu que a Franco el clima de Pamplona no li agrada, ni li agrada el clima dels castells.

Novembre

Els camins de muntanya, desolats
i sense pols, pel vent, que tot ho grata,
prenen relleu amb els colors de plata
dels pedruscalls, pel trànsit esmolats.

Amunt i avall, els camps despampolats
són el mirall d'una nuèsa ingrata;
damunt l'horitzó un blau cimall delata
de les bosquíries tristes soledats...

Se senten les campanes de la vila
com un eco que l'aire porta amb pena,
mentre un rabadà marge enllà vigila
el seu ramat com una cosa aliena,
perquè cerca amb neguit algun indret
on no el pugui atuir el novell fred.

VICTOR CANIGÓ



RESUM DE GEOGRAFIA DE CATALUNYA, per Pau Vila.

No és aquest el lloc—per mesquí, per limitat—d'ocupar-nos com voldríem d'aquest professor, d'aquest savi català. Pau Vila és una de les figures més sobresortints de la nostra intel·lectualitat, una de les de més relleu, de personalitat més definida. Pau Vila és un geògraf eminent i un escriptor de mèrit. Ens recorda, per la puresa de la seva obra i del seu viure, cert tipus de professor, d'investigador, d'home de ciència, que ha pogut produir-se a França, a Bèlgica, a Alemanya, però que fins ara no s'havia pogut produir a Catalunya. Es a dir: un intel·lectual en l'obra del qual tot és autèntic i no manllevat, no improvisat; un intel·lectual que cala a fons.

Són admirables els mitjans d'expressió dels quals es val Pau Vila per a exterioritzar el seu pensament: una prosa clara, precisa, lúcida. Una prosa que demostra a bastament que és la intel·ligència qui presideix l'obra d'aquest home.

En aquests quatre primers volums del notabilíssim "Resum de Geografia de Catalunya" Pau Vila exposa l'aspecte físic de la nostra terra i l'aspecte humà en el litoral i en el prelitoral.

Naturalment, no aconsellariem a un home absolutament negat, a un profà, que llegís aquest interessantíssim, aquest

magnífic "Resum de Geografia de Catalunya". Però si estem segurs que qualsevol, ni que els seus coneixements en geografia no siguin profunds, trobarà en l'obra aquesta de Pau Vila un màxim interès.

ENCICLOPEDIA GRAFICA

Dos nous fascicles han aparegut d'aquesta interessantíssima publicació: els dedicats a "La India" i a "Buenos Aires".

El que és dedicat a "La India", el signa el senyor Elies Serra Ràfols; el dedicat a "Buenos Aires", el senyor Edmond T. Calcaño.

Text intel·ligent i clar, en el que hom fa història dels dos pobles, i un gran número de gravats aclaratius del text en els dos fascicles.

L'HORA QUE MOR, poesies d'A. Brunet Magrané.

D'Antoni Brunet ha dit Puig i Ferrater: "Retenim aquest nom. Un poeta en plena formació, però un veritable poeta, intens i dens."

Aquest breu judici crític d'un dels escriptors més dignes de la nostra terra és una recomanació eficaçíssima. I lleial, car Puig i Ferrater no diu això per compromís, per un deure d'amistat: Brunet és un poeta que cal no oblidar, perquè si avui en la seva obra hi ha grans prometes, demà aquestes prometes poden esdevenir grans realitats.

LA VIDA, EL DESEO Y LA VICTIMA, novel·la d'Alfons Vidal i Planas

Amb "La vida, el deseo y la víctima", ha escrit el popular Vidal i Planas una de les seves millors novel·les, una de les més reeixides.

Es tracta d'un cas d'adulteri que segurament fóra vulgaríssim en mans d'un altre novel·lista. Vidal i Planas el tracta d'una manera original, sense morositat, com un gran artista. I, per damunt de tot, com un home bo. Aquesta bondat que l'autor ha posat en l'obra és digna de tots els elogis.

ALPHA

NOTULES

Ventura Gassol

Ventura Gassol, el veritable poeta de Catalunya, publicarà aviat un nou volum de poesies.

Lluís Capdevila

Lluís Capdevila, que aquest estiu ha treballat de ferm, està enllestint la seva nova novel·la "Memòries d'un ex-jove".

Es tracta d'una novel·la de clave, d'un llibre fort i vigorós pel qual desfila molta gent coneguda.

Tercera edició.

Lluís Capdevila, el nostre company, acaba de publicar la tercera edició de la seva famosa novel·la "Memòries d'un llit de matrimoni", perseguida i justament reivindicada. Una tercera edició corregida i augmentada i amb un pròleg i un autògraf de l'autor.

Tomàs Roig i Llop.

Aquest escriptor — agudes, elegància espiritual — està treballant en un llibre nou.

ALTRES LLIBRES REBUTS

La dona dels ulls que parlaven, per Rosa Maria Arquimbau.

Homes i màquines, per Joan Duch i Agulló.

IV volum de les Obres Completes d'Ignasi Iglésies: Els primers freds i Girasol.

Demian, novel·la de Hermann Hesse.

Discos

—Marín, recitant "Cantares", de Machado, força bé.

—El quartet vocal Santa Cecília, que acostuma a impressionar cançons del Folk-lore català, aquesta vegada ha tocat el torn a "L'emigrant" i "Jovenívola", d'En Vives i Millet.

—Caballero Fabra, molt bé imitant el canari i el rossinyol, acompanyat de dues peces de música del popular mestre Viladomat.

—L'Orquestra "Demon's Jazz" executa el xotis "Nicolàs", i "Serenó", un one step, que es faran populars molt aviat.

—Jackie Taylor i la seva orquestra executen dos fox de la pel·lícula sonora "La rapsodia del recuerdo".

Felicitem la "Compañia del Gramofono", perquè procura tenir en el seu repertori discos per a tots els gustos i per la seva claredat i qualitat en la fabricació.

—El nostre compatriota Pau Casals executa un solo de violoncel "Concerto" i "Ven, dulce muerte".—Elogis? Per què! No en trobem prou.

—Sagi, en "Maruxa", s'hi passeja, i nosaltres també.

—Marín, el recitador, fa uns "pregones" malaguenys i una "saeta" sevillana, estupendament colossals.

—El quartet vocal "Santa Cecília" canta la "Marxa dels moliners" i "Cavaller Fatxenda", cada dia es perfeccionen més.

—Enriqueta Mas executa "Oh tu verge", i "Romansa sense paraules", amb una claredat corprenedora.

Es d'elogiar la perfecció amb què són fabricats els discos de la "Companyia del Gramofon".

BAMBI



—Quin mal camí... per tan poca cosa!...



Nova interpretació de Goya

L'esquilada de la Premsa.

Per ara, una

L'Ajuntament ha reparat un dels greuges que ens havia fet la primera dictadura. Ha tornat el nom d'En Verdaguer i Callís a un carrer de la ciutat. En mig d'un bon nombre de ciutadans, s'ha descobert la placa que, amb el nom del bon català, va arrabassar-nos la follia d'una gent que de tant que deien estimar-nos, ens ofegaven de mica en mica.

Per ara ens n'han tornat a posar una. Però no n'hi ha prou. Els pallassos dels sis anys, quatre mesos i tretze dies

ens en varen prendre moltes més. Tots els noms proscrius són igualment estimables. Tots mereixen una restitució honrosa. I, si són veritat aquelles paraules de l'alcalde invisible que disfrutem, si se sent content d'aquests actes de reparació ciutadana, és ell qui ha de tenir interès en, que tots els noms que foren trepitjats tornin, amb tots els honors, a la claror del sol del poble, que els vol i els estima.

Benvinguda sigui a nosaltres la placa amb el nom d'En Verdaguer i Callís; però que no s'estronqui el camí emprès. Darrera de la nostra petició hi ha el poble que ens acompanya.

LA REVOLUCIO

El nostre amic C. és un home agut i un xic escèptic. Ell encara té ideals, però un xic fastiguejat, ja no milita, ja no és un home d'acció.

L'altre dia el trobà un amic a la Rambla i li preguntà:

—Què li sembla? Quan hem de fer la revolució?

I ell respongué, distret:

—Quan? Qualsevol diumenge a la tarda.

OPTIMISME

Diuen que el senyor Màrquez Caballero, ex magistrat de l'Audiència de Barcelona, serà nomenat governador civil.

—Què us sembla?—li hem preguntat a un amic.

—Oh! que si és així, ja anirem bé.

—Per què?

—Home! No veieu que és un *caballero*?

ROBESPIERRE, CARBASSER

L'altre dia, passejant pels voltants del Prat, vàrem veure passar vora nostre un carro carregat de carbasses.

Eren unes carbasses magnífiques, rotundes, que suggerien la idea d'una fecunditat prodigiosa, mitològica, de la terra. Res, el carro anava ple i a penes n'hi havia una dotzena. Tenien un aspecte important, digne, entonat. Semblaven caps de ministres tallats a ran del coll.

—Heus ací—vàrem pensar—el símbol eloqüent d'unes responsabilitats exigides.

UN INTEL-LECTUAL

L'escena passa en un bar de la Barceloneta.

Entren dos tipus de professió indefinida, d'aspecte sospitós — provocadors a sou, tal volta? — i demanen dues copetes al mostrador.

Beuen, discuteixen i acaben armant un escàndol formidable.

Surt l'amo, una mena d'Uzcedun, i els invita a sortir.

—Me'n vaig, sí, me'n vaig—diu, bo i retirant-se l'un d'ells. I ja vora la porta afegeix:

—El gran Tolstoi ja ho deia: "Fujo de la gent civilitzada perquè no em comprèn".

ELOGI A CAPONE

A Xicago, el bandit Capone, amb la seva banda, ha fet triomfar, mitjançant el joc net de les dues pistoles, la candidatura governamental.

Ah! Capone, Capone, admirable Capone! Quin sistema més expeditiu el vostre!

Ací també volem fer, oh exemplar Capone, unes eleccions brutalment sinceres...

Reeixirem?

Oh Capone, Capone, Capone admirable...

Oh Capone, Capone!



ELS PERTORBADORS DE L'ORDRE

Aquests dies hem tingut hostes. No ens referim als prínceps del Japó. Nosaltres no som amics de prínceps, no ens fem amb tan bo.

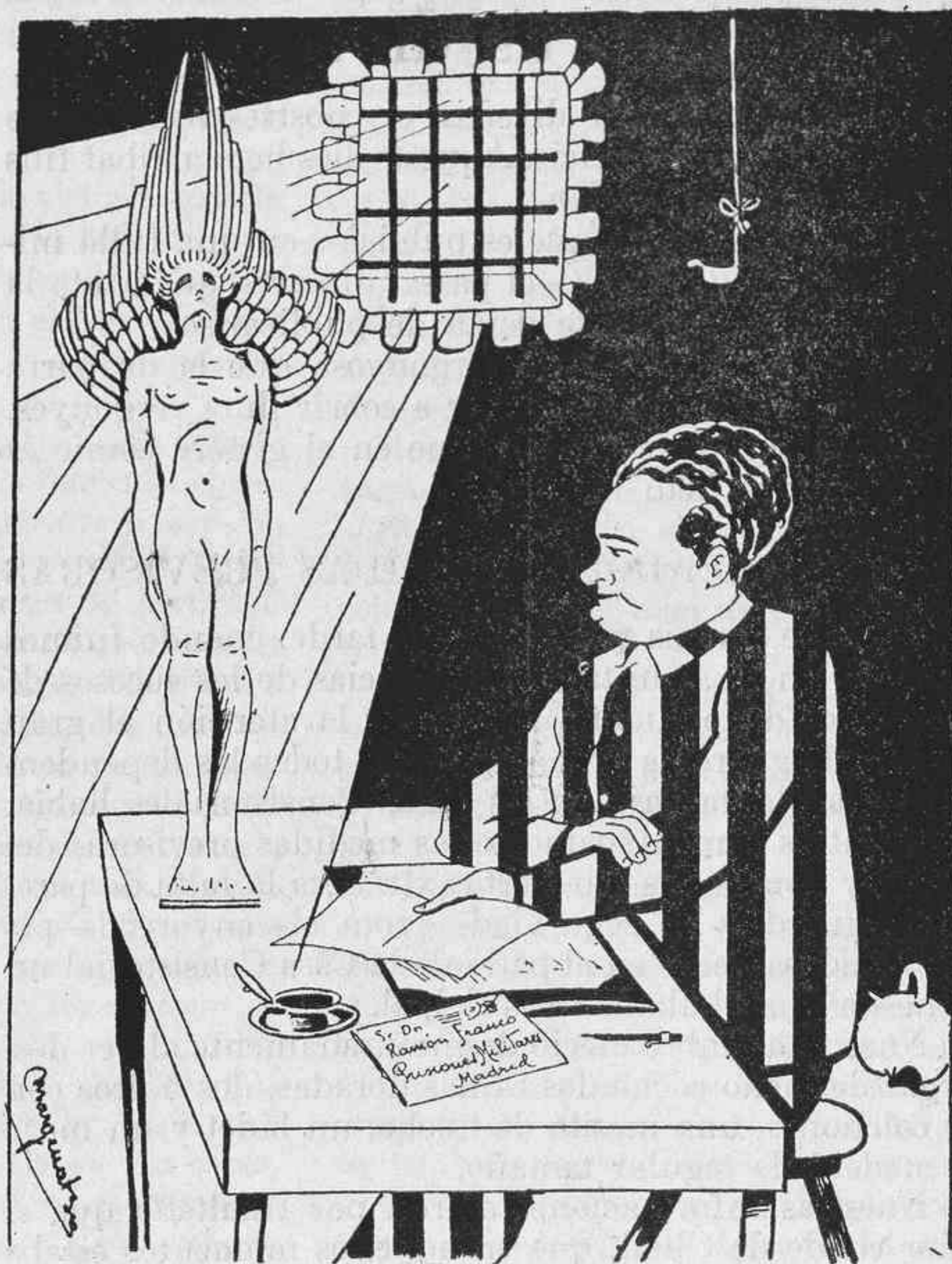
El nostre hoste ha estat un amic alemany, d'Hamburg, i escriptor. Aquest escriptor alemany el coneguérem a Hamburg el passat juny i no coneixia Espanya.

Ara hi ha vingut per primera vegada. Ha conegut Galícia, Bilbao, Màlaga, Madrid, València. Ell tenia d'Espanya la seva llegenda, com tots els estrangers.

Val a dir que no era la llegenda de la punyalada, la navalla a la lligacama, l'amor del torero, la filla del cardenal inquisidor, la guitarra, la reixa, etc.

No, no; la llegenda espanyola del nostre amic és la següent: ganduleria, treball mal remunerat, xemenies tràgiques, fàbriques que són presons, obrers lívids, famèlics; anarquistes, comunistes; gent d'acció disposada a tot; conspiradors a cada cantonada; la policia i el govern sempre amb l'ai al cor afusellaments pel carrer; llargues cordades de presoners; revolucions a tot drap; el patibul i el piquet sempre preparats.

—Això—ja no cal dir-ho—és una visió deformada, vista amb un vidre d'augment. Nosaltres, lleialment, li



—Bonica figura per un país lliure; però aquí, ja ho veus: Per una carta d'un amic, demanen reclamacions diplomàtiques.

NOTA D'ADMINISTRACIÓ: Amb motiu de la vaga de la passada setmana no fou possible publicar el número de "L'Esquella de la Torratxa" corresponent al divendres dia 21. El col·leccionador, així, trobarà un salt en l'ordre de les dates, però no en la numeració, la qual segueix correlativa.

ho advertirem en posar ell els peus a Espanya. Però ell somrigué amb benvolença. Segurament pensava:

—Fas ben fet defensant el teu país. Però a mi què m'has d'explicar! Jo el conec més bé que tu.

Ha corregut Espanya, i ara, abans d'embarcar, ja de retorn a Hamburg, ha vingut a trobar-nos. I ens ha dit:

—Veritablement, el vostre és un país estrany. No pot negar-se que hi ha inquietud en aquests moments actuals. No pot negar-se que hi ha desordre. A Salamanca he assistit a una conferència que donava el professor Unamuno. A Madrid he assistit a un míting republicà: el de la Plaça de Braus. He assistit a un altre, també republicà i també en una plaça de braus, a València. A Madrid, a més a més, he assistit a l'enterrament d'uns obrers morts en l'esfondrament d'una casa de no recordo quin carer. Enlloc del món crec que hom construeixi cases d'aquesta manera: amb materials inferiors, defectuosos. Al meu país, a l'arquitecte, a l'amo i al contractista, els posarien a presidi un grapat d'anys. Aquí, però, potser els farien regidors. Sou tan estranys, els espanyols! Però al que anàvem... A Bilbao he assistit a un altre míting; aquest el donaven entre guàrdies civils i policies, uns senyors indesitjables. I en tots aquests actes he observat en el poble una actitud de respecte, de seny, de cortesia, de serenitat.

Qui és, doncs, que pertorba l'ordre?

VIRAI

LA BONA PREMSA

Perquè us divertiu

Per a complaure i divertir els nostres lectors, nos altres fem tots els sacrificis. Aquests dies hem arribat fins a llegir *El Correo Catalán*.

El Correo Catalán, que es publicà—en una fulla miserable i plena d'errades—el passat dimarts, quan tota la premsa digna i honrada deixà de publicar-se.

I d'aquella fulla—més vergonyosa que la de parra que empraren Adam i Eva per a cobrir llurs vergonyes, us en servim el següent solt, que en el gènere còmic és del millor que hem llegit:

EL ALCALDE ADOPTA MEDIDAS PREVISORAS

A eso de las seis y media de la tarde, cuando fuimos a recoger en el Ayuntamiento noticias de los sucesos de que hemos dado cuenta, nos llamó la atención el gran número de guardias urbanos que en todas las dependencias de la planta baja de las Casas Consistoriales había.

Mientras comentábamos estas medidas previsoras del alcalde y notábamos con cierta extrañeza la falta de parejas de guardias de seguridad—¡com els enyoren!—penetró ruidosamente en el patio de la Casa Consistorial un coche de la ambulancia municipal.

Nuestro asombro creció desmesuradamente al ver descargar de dicho coche dos camas doradas, dos bultos con los colchones, una mesita de noche, un bidet y un mazo de madera de regular tamaño.

Nuestras informaciones dieron por resultado que el señor conde de Güell, que en aquellos momentos estaba en su despacho de la Alcaldía conferenciando por teléfono con el gobernador civil, había dispuesto pasar la noche en el Ayuntamiento.

Vaja, que n'hi ha per a enfadar-se!

Nosaltres, els governats!

A Madrid, tres morts i 50 ferits.

A Barcelona, sis morts i 20 ferits.

Tots d'arma de foc; de bala. Tots del poble.

La guàrdia civil no arribà a estrenar les metralladores. L'ocasió no es va presentar. Però les exhibiren, com foren exhibides a València, el dia del míting republicà.

Quina sanguinària inspiració ha aconsellat les metralladores com a arma de la guàrdia civil?

Les metralladores són armes de guerra.

Serveixen per matar enemics.

La guàrdia civil és una força de pau. Una força d'ordre. Ha d'estar al servei del poble.

Amb les metralladores la guàrdia civil haurà de disparar contra el poble. Aquest poble que paga la guàrdia civil, i que paga les metralladores.

* * *

Nosaltres, els governats, vivim de miracle. Servim, obeïm, paguem, rebem i encara tenim la vida a la mercè dels màusers, de les terceroles i dels sabres de la força pública, d'aquesta força pública que nosaltres mantenim en pro de l'ordre i de la pau social.

En quin lloc del món passen les coses que veiem en aquest país?

Nosaltres els governats som tractats pitjor que els enemics de l'Estat. Car per aquests hom estudia una fórmula pacifista a base del desarmament. I per a vosaltres l'Estat adquireix metralladores, gasos lacrimògens i carros blindats.

Ens estima tant, l'Estat!

* * *

Nosaltres els governats som una pobra gent. Sense garanties, sense drets, sense ajut de la justícia.

Ens fa viure l'esperança...

Sort en tenim...

DOMÈNEC DE BELLMUNT



El despertador...

—Ja comença a sonar!



DEPORTS

Boxa

El Primo-Carnera va arribar a Barcelona dissabte a les set del matí. Arribar i moldre, dic, entrenar-se, va ésser tot u.

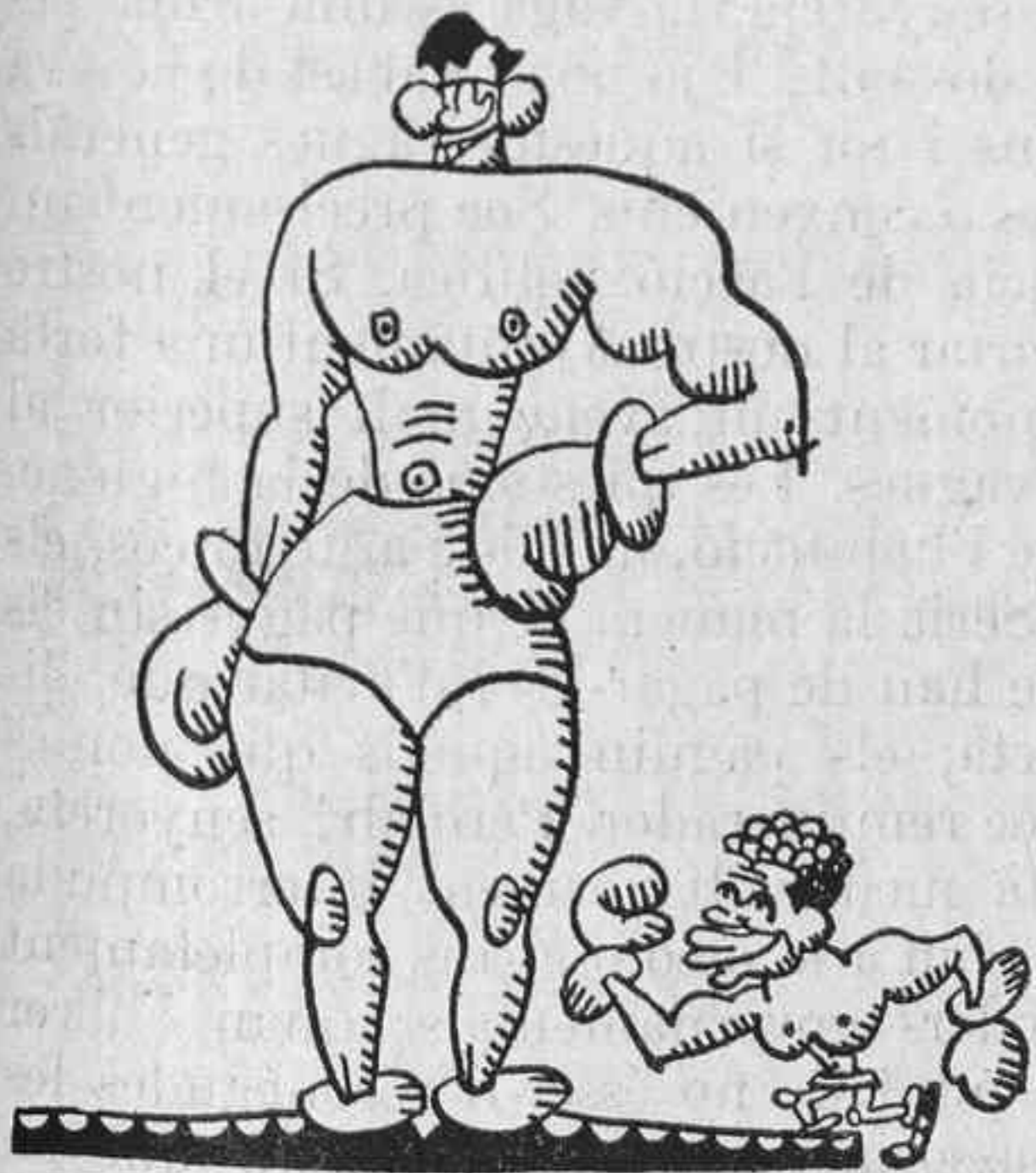
Just es va prendre el temps per anar a l'Orient a treure's els mitjons i les sabates i desenfundar-se l'abric.

A la tarda ja es trobava a l'Olimpia i se les havia amb el sac.

El seu pas pels carrers va produir sorpresa entre els anants i vinents, els quals es creien que es tractava del monument de Colom, que anava a donar un tomb per les Rambles.

En Carnera és realment un gegant. Alt com un Sant Pau, amb unes mans i uns peus enormes, us recorda els temps de les fires, de la *mujer Cañón* i el *hombre tra-ga-sables*.

Fa de boxador perquè aquell manager tan menut i amb cara de xino, que es diu Loulée deu haver cregut que essent tan i tan cepat, havia d'ésser-ho. Per res més. Fa l'efecte que vestit d'atleta i ple de medalles, amb un cinturó atapeït de llustrins, estaria millor que no pas dins



les cordes d'un ring. També fa cara de bon noi i aquest és un defecte per un boxador.

De totes maneres cal pensar que pesa com dues vegades una truja mallorquina, que passa de dos metres d'alçada i que encara que en pegar un cop és de cal si l'encerto l'endevino, en el cas desgraciat o imprevist d'arreglar el contrari, el pot desencolar.

Jo, si fos d'En Paulino, no m'hi pensaria gens. Em ficaria sota dels seus braços, aclucaria els ulls, i em dedicaria a repi-

car-li el melic amb la insistència del sastre que va a cobrar una factura al pis d'un client que fa el sord. Fins que se li estovés la màquina del respirar.

Perquè pensar en tocar-lo de la cara és fer-se il·lusions. No és capaç d'arribar-hi si no és amb un tret d'escopeta de caçador.

Dissabte a la tarda l'Olimpia era ple. Diumenge també. I així cada dia.

Hi ha qui en veure la còrpora monumental d'En Carnera, ha acordat que Paulino seria atonyinat. Hi ha qui creu que l'agilitat d'aquest li farà guanyar el combat. Fer pronòstics, però, es perdre el temps. Guanyarà qui no perdi.

El fet és que durant tota aquesta setmana ens trobem pendents del què fan durant els entrenaments aquests dos boxadors. Que no pensem res més. Que tot això de Madrid i de Barcelona ens ha passat gairebé per alt. No teníem temps per perdre. Ço d'En Carnera i de l'Uzcudun és més important.

Futbol

El normal, el lògic, era que el *Badalona* perdés el partit enfront del *Barcelona*. Doncs bé, l'ha guanyat. El parer dels tècnics o dels entesos ha fallat una vegada més.

A Badalona, aquesta victòria gairebé impensada, amb la qual el bon aficionat no hi comptava, va produir una alegria i una satisfacció, la qual el bon aficionat local exterioritzà amb manifestacions d'entusiasme de tota mena.

Contrastava la sortida del camp després de celebrar el partit, amb l'entrada, abans. L'aficionat indígena hi entrava cap-cot, místic, com disposat al sacrifici. Menys En Quirze, que de resultes del partit anterior—al qual no va assistir perquè tenia por que l'àrbitre l'hi estafés i se n'anà a distreure's als toros—havia pres confiança i se n'hi anà desafiant-ho tot. Va ésser el més valent de tots, cal reconèixer-ho i fer-ho constar amb lletres de les grosses; ho endevinà igual que la setmana passada féu el company Favet. Solament que aquesta vegada era un xic més exposat. Els valents, però, són per les ocasions de perill.

Hi ha una raó encara, la qual justifica aquesta derrota impensada. La següent: I és que hom diu, per bé que en veu baixa, que va ésser, precisament, el company Quirze qui es va cuidar, de sota mà, de convèncer o comprar a l'àrbitre, per tal de què fes guanyar al seu equip preferit.

Jo no sé si aquest darrer fet és cert. El cito solament com a rumor, i el considero de caràcter suspecte. En Quirze, però, és capaç de tot, des de l'altar al

camp, fins a comprar un àrbitre, per tal d'aconseguir que el seu equip surti victoriós d'aquestes lluites. Jo crec que el *Barcelona* va afluir una mica. Oi, Piera?

No és pas poc guanyar al Barça! Aquest és un plat que no es pot pas menjar cada dia.

El company Quirze diumenge al vespre es presentà a can Martri amb aires de capità general, després d'haver guanyat un combat important. Portava un *puro* a



la boca, de tres pams, que semblava un castell de desafiament.

Ens adherim a la justa alegria que frueixen els badalonins i que ens sap greu no haver arribat a temps al bar diumenge al vespre, per a participar a la convidada de conyac que va pagar el company Quirze per tal de celebrar la victòria badalonina. Ens deu la part i no la hi perdonarem. Després de sopar determinaren, per tal de celebrar-ho, anar a Barcelona a expansionar-se. Se'n van endur En Centena.

Tot l'anterior, exceptuant la boxa, surt amb retard, que és degut a la interrupció produïda per la vaga general.

Heu-vos ací els resultats de la setmana passada.

El *Barcelona* va obsequiar l'Espanyol amb un tortell monumental. El dit tortell coincideix amb el reingrés d'En Sami al Barça.

L'Europa en féu dos al Júpiter. Ja està bé. Es el menys que podia fer tractant-se d'un equip com l'Europa i de la *Ventafocs* del campionat com és el Júpiter.

I el *Badalona*, que va anar a Sabadell en autocar, hi va anar a perdre. Hi va anar a morir d'una "cossa de conill".

Després d'haver guanyat al *Barcelona*, perdre amb el Sabadell, és, gairebé, una deshonra. Les actuacions del *Badalona* es caracteritzen per la irregularitat llur, i aquesta vegada, la derrota té la particularitat que fa baixar un esgraó en la classificació del campionat. Després del partit amb el Barça, quedà a segon lloc. Ara, després de la derrota amb el Sabadell, passà al tercer. Res. Les presses per a compondre el present número ens priven d'ésser més extensos.

GOL-KIK

Capricis i paradoxes

PROVINCIANISME

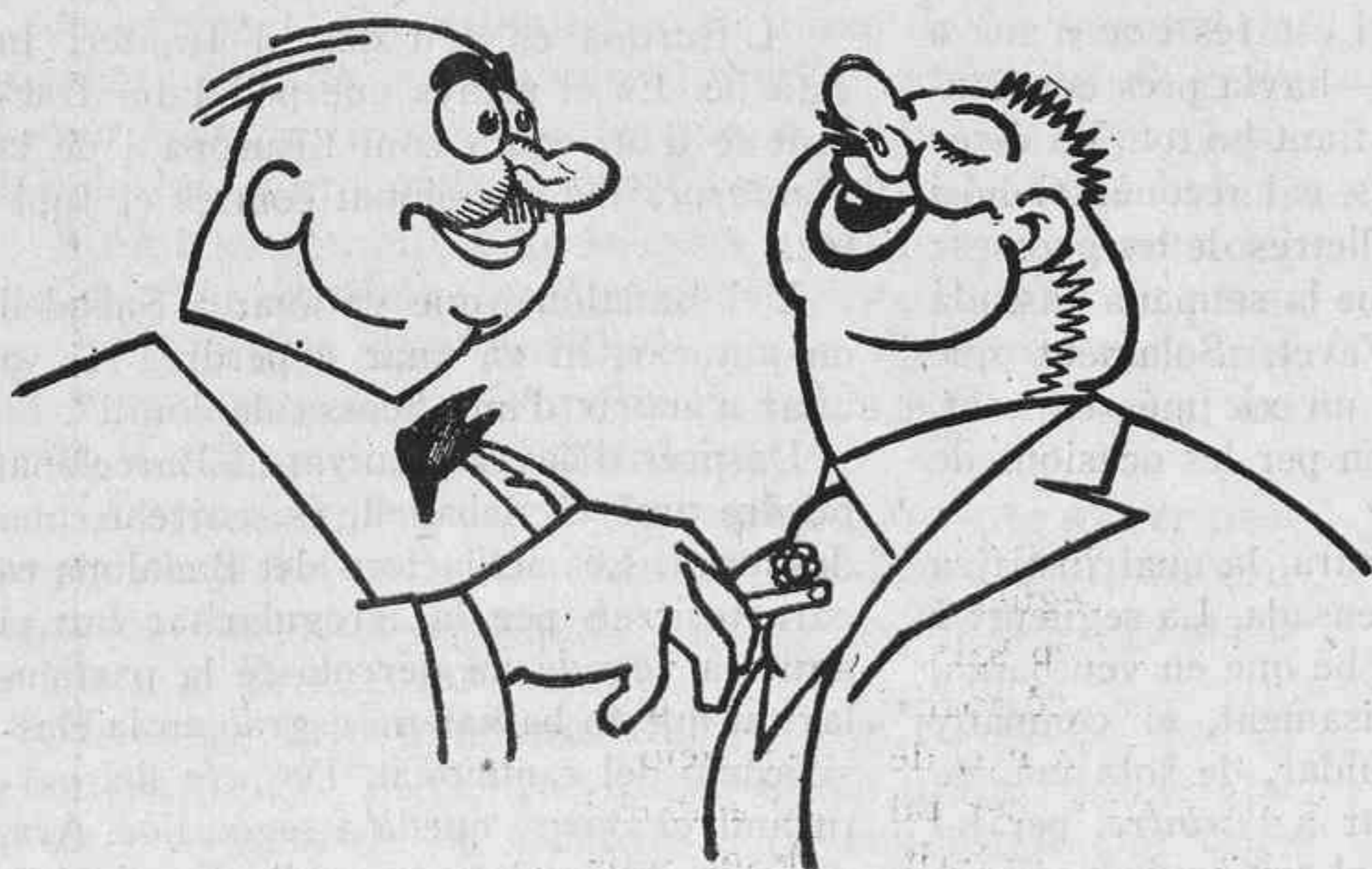
Em penso que enlloc els artistes, els homes públics, els escriptors tenen tan poc de prestigi davant del públic com a Catalunya. Avui potser de prestigi, realment, només hi ha En Rusiñol, que en tingui. Prestigi merescut, sens dubte, no ja solament per les seves obres, encara per la seva simpatia personal, perquè és, avui, el millor ambaixador de l'esperit que pot tenir dignament a tot arreu el nostre poble.

Però a què és degut que els altres escriptors en tinguin tan poc? Es que són inferiors als dels altres països?... No siguem massa humils. No tindrem potser caps de brot. No tindrem potser un geni. Però cal creure que el promig que donin els nostres homes serà, si fa o no fa, com el dels altres llocs. Si no fos així, hauríem de creure que Catalunya és una terra eixorca. Aleshores, ¿serà potser perquè el nostre públic és més exigent perquè és més coneixedor, perquè és més culte?... Ah! no sóc pas dels que es complauen a afalagar el públic. Si tenim en compte l'estat del nostre ensenyament, si tenim en compte que som un dels pobles on es llegeix menys, més aviat caldrà creure que el nostre públic és un públic inferior a molts altres públics europeus. Serà, precisament, degut al fet que no siguin llegits, que els nostres escriptors no tinguin prestigi?...

Tampoc ací és la causa. Encara potser llegeix menys el públic madrileny i, no obstant, la consideració que té pels seus escriptors i artistes mitjans és molt superior a la que nosaltres tenim pels nostres.

Fins molta gent nostra que ací fracassa o que no en fem cap cas, a Madrid triomfa. Vegeu, per exemple, el cas d'En Borràs. Cert que ell és, avui, un actor més propiament espanyol que no pas específicament català. Però el cert és que mentre ací hem devorat la seva glòria, a Madrid encara triomfa. I triomfa amb el mateix repertori que l'any passat fracassava al Paral·lel. Una cosa semblant podria dir-se de Margarida Xirgu. Ací el seu art és discutit. A Madrid és la millor actriu espanyola.

Un altre exemple ben recent. Marcellí Domingo estrenava, l'any passat, un dels seus drames a Barcelona. El públic era molt escàs. Llevat dels crítics, es pot dir que no hi havia al teatre cap intel·lectual. Al dia següent, els diaris adversos el rebentaven; els amics feien equilibris...



—Què opina vostè de la situació?
—Jo, res; que el govern està tranquil.
—I no es fa retratar?

En canvi, a Madrid l'aplaudí un públic nodrit i fervorós, i el judici de la Premsa, amb excepcions d'animositat política, li fou favorable amb unanimitat.

Com aquests casos en podríem citar molts d'altres. Vegeu, per exemple, el d'En Fontanals. A Barcelona era un periodista obscur, un repòrter de tants. Arriba a Madrid, entra a la Redacció d'un diari, n'esdevé director, i, aquell diari que aleshores ningú no llegia, és convertit en un dels diaris madrilenys més populars i el seu director en un personatge important.

Voleu casos contraris? L'any passat dos autors castellans estrenaven una comedieta a un teatre castellà de Barcelona. Hi havia els autors. El teatre s'omplia de gom a gom. Els aplaudiments esclataven. A l'endemà la Premsa lloava, gairebé sense reserves, la comèdia. Hom oferiria un banquet als autors. Ara bé: la mateixa comèdia, amb títol diferent, ha estat estrenada a un teatre català. I ha passat per alt. Públic i Premsa han fet els desmenjats.

Doncs, bé; aquesta admiració per les coses forasteres; aquest desmenjament per les pròpies coses, tenen un nom: provincialisme. Tan nacionalistes que volem ésser, tant que volem afirmar la nostra personalitat, i ens comportem, en canvi, de la manera més provinciana davant dels més purs valors de l'esperit.

CIUTADANA

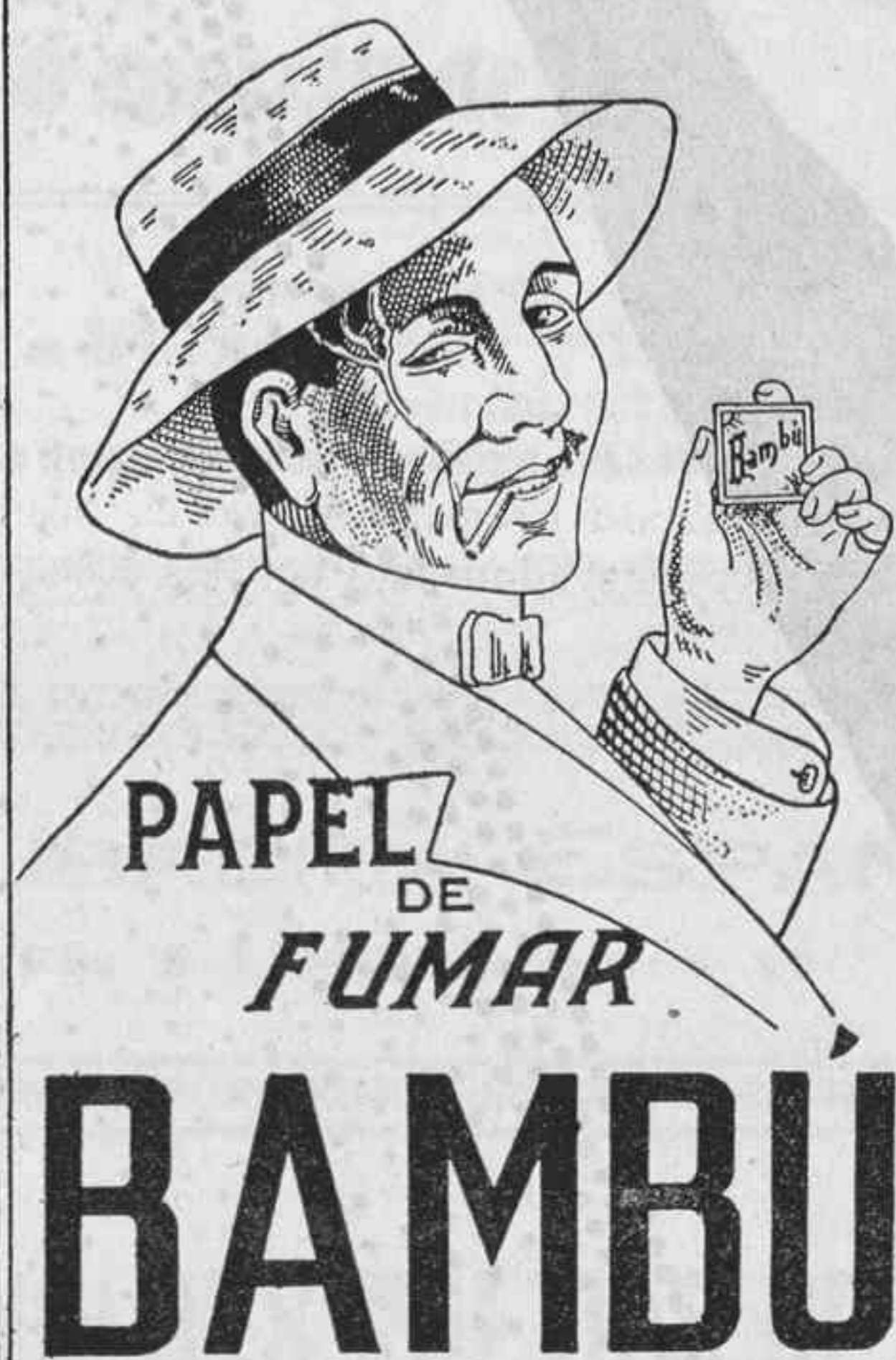
—Ah, els obrers ja són ben ximplers de deixar-se embalar en aquestes vagues! Ells en són les primeres i sovint les úniques víctimes. Uns jornals perduts, uns quants morts, sempre obrers, naturalment, i unes quantes dotzenes de ferits. Aquesta és sempre la liquidació d'una vaga.

Ja ho haureu endevinat: aquest és, si fa no fa, el raonament de totes les burgesetes a les quals les lluïssors dels sabres dels civils, unes tendes tancades, uns carrers deserts produeixen una crisi nerviosa. Naturalment, sempre que sentiu un raonament així, cuiteu a contestar aproximadament:

—Efectivament, senyoreta, la vaga és una arma perillosa, una arma de dos talls. I jo no sé l'abast de la seva eficàcia. Jo no sé fins i tot si aquestes vagues generals són sempre oportunes o convenients. Sóc precisament un convençut de l'eficàcia de l'acció política. Si el nostre proletariat pogués portar al nostre Ajuntament una forta majoria, faria de moment un avenç molt superior al que fa amb moltes vagues. Les qüestions de la higiene, de l'ensenyament, de l'habitació, fins de l'atur forçós, els tindria solucionats. Seria la manera de què paguessin els impostos aquells que han de pagar-los i d'evitar que, directament o indirecta, els paguin aquells que només viuen d'un treball poc remunerador. Però ah!, senyoreta, quan la política està medievalísticament interrompuda per un poder sobirà, com ara, o com abans completament corrompuda pels poders governamentals; quan l'obrer es veu vexat fins al punt de no ésser-li reconegudes les seves associacions—associacions tan importants que en unes hores poden parilitzar la vida de la ciutat i fins durant diversos dies sentir-se, sense armes, tan poderoses com les mateixes autoritats armades—, aleshores, senyoreta, quins camins li queden per a les seves reivindicacions?

Això apart, la vaga té per a l'obrer un gran prestigi.

És a les vagues que deu el seu millorament econòmic. És a les vagues que deu el respecte que imposa. El burgès, mentre l'obrer no ha comptat amb una força organitzada, no ha accedit a cap de les reivindicacions obreres. Un augment de jornal, un escurçament de jornada, li han semblat només que fomentar el vici.



VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *u-eritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmentant totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebbran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentollament, tractament i guariment de les dites malalties.

MARICEL-PARK

GRAN PARC D'ATRACCIONS
MONTJUIC

MUNTANYES RUSSES

Les més sensacionals d'Europa

BUG L'atracció més trepidant

Witching Waves La sempre agradable atracció

GRAN PISTA D'SKATING

MAGNIFIC RESTAURANT

TOBOGAN - CASCADA - DISCOS - SKOOTER

Mitjans de comunicació:

AUTOS: Carretera de Montjuïc, recentment asfaltada.

PUBLIC: Funicular de Montjuïc (bitllet anada i tornada combinat amb entrada al Parc: 1 pta.)

ENTRADA AL PARC: 0,50 ptes.

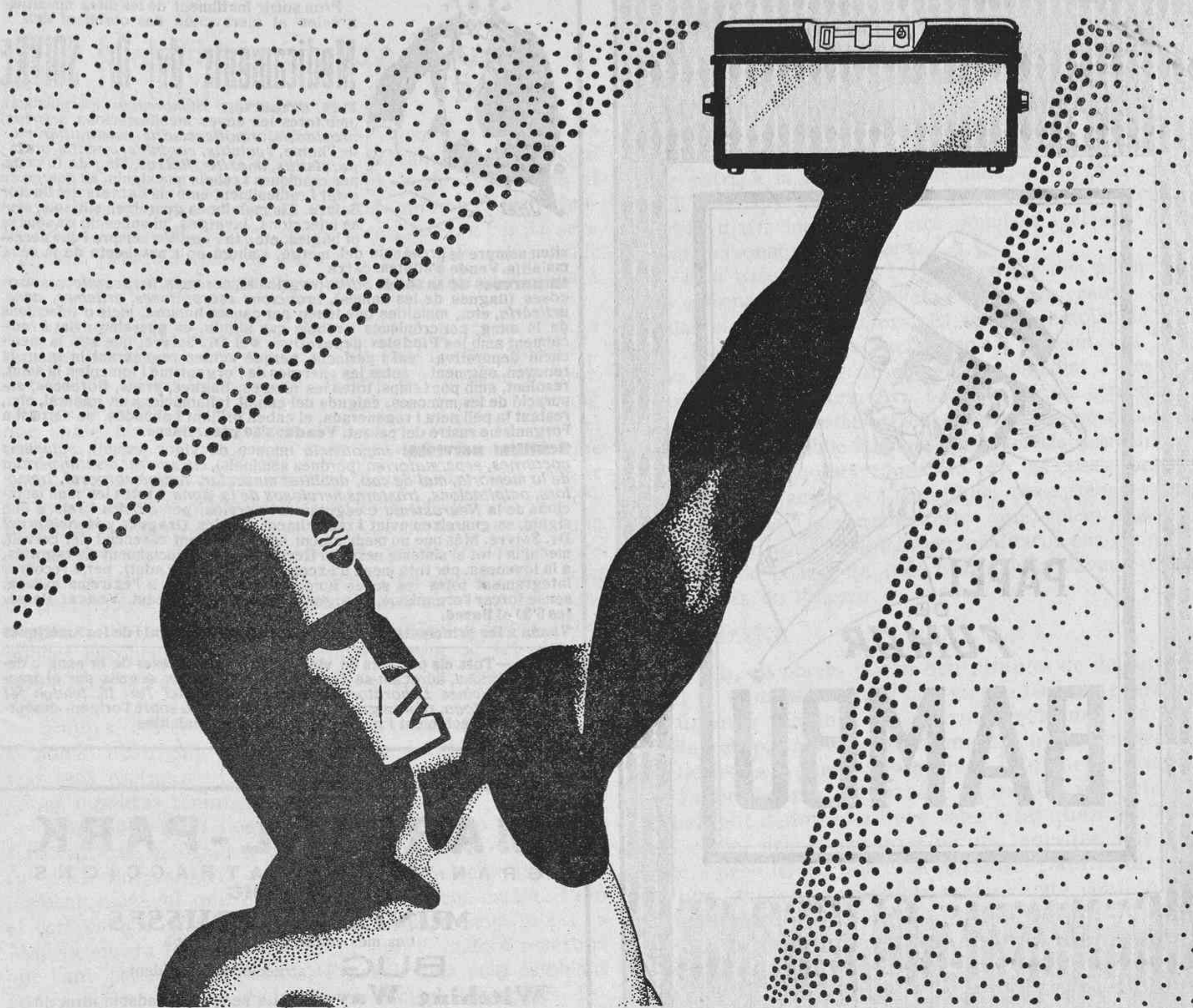
Caruso, Fleta, Titto Schipa, Pau Casals, Sagi-Barba, etc.

Totes les celebritats impressionen en discos

La voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu



UN RECEPTOR CLASICO

Por sus cualidades, el receptor Philips 2511 representa el término de comparación por excelencia de todos los receptores. Es el aparato destinado a divulgar la "mejor radio", porque es el receptor que, reuniendo la mayor suma de perfecciones, está al alcance de todos: Philips **sirve** al radioaficionado brindándole facilidades extraordinarias con su sistema de

VENTA A PLAZOS

Pida demostraciones e informes en los buenos comercios de radio

PHILIPS IBÉRICA, S. A. E.
MADRID, BARCELONA, SEVILLA,
BILBAO, VALENCIA, LAS PALMAS



PHILIPS

GRATUITAMENT

oferim a elecció dels afortunats

1000 fonògrafs

o

1000 aparells de T.S.F.



a títol de propaganda als mil primers lectors que trobin la solució exacta al jeroglífic que va a continuació i es conformin amb les nostres condicions

Reemplaçar els punts per les lletres que falten i trobar el nom de tres flors:

R..A L..A C.A..L.

Envieu aquest anunci completat als

Establiments "INOVAT"

Servei núm. E 37

38, Rue du Vieux-Pont-de-Sèvres, BILLANCOURT (Seine) França

Adjuntar un sobre posant clarament el nom i l'adreça.

NOTA: La correspondència per a l'estranger cal franquejar-la amb un segell de quaranta cèntims.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

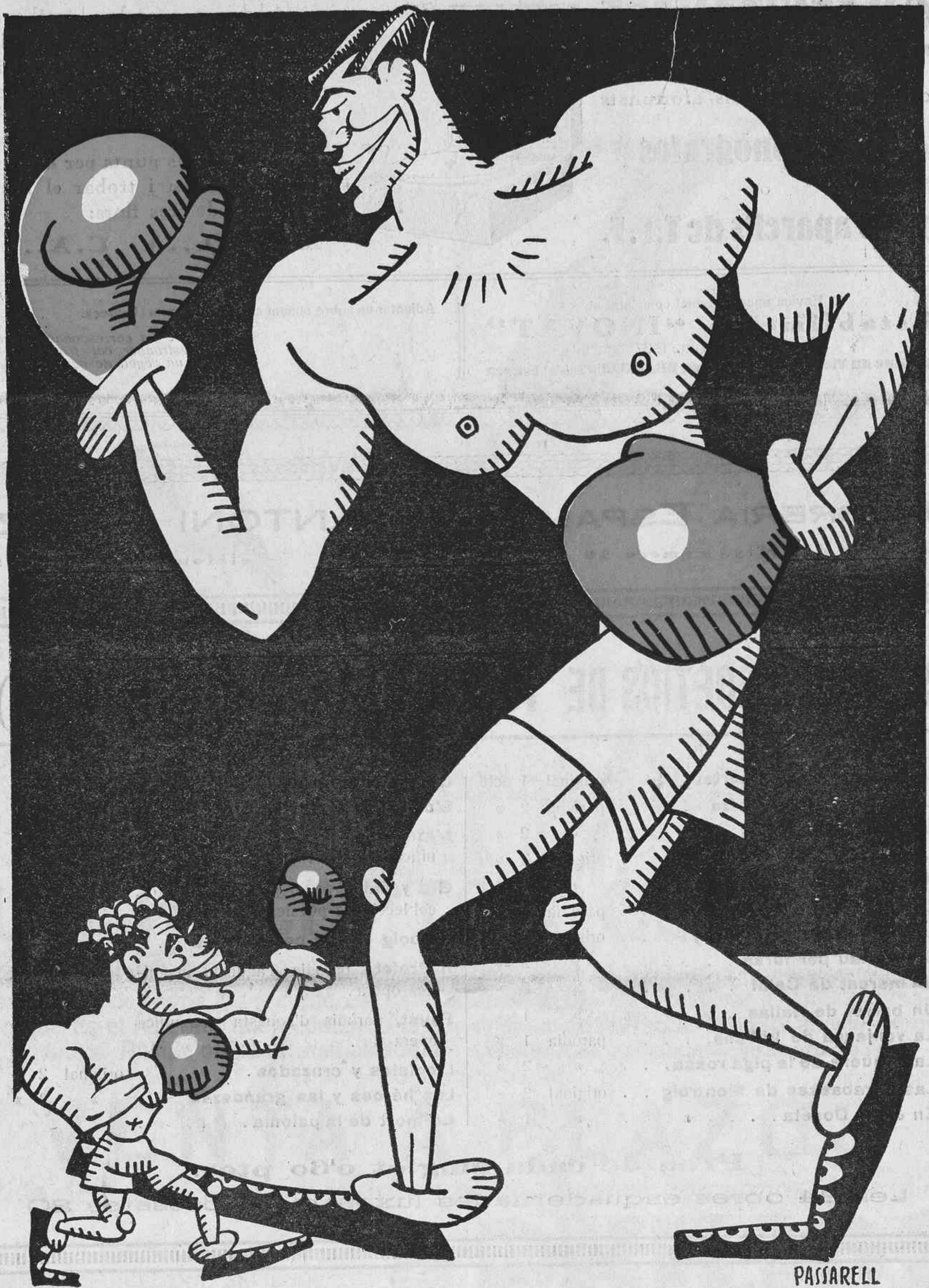
SINGLOTS POETICS DE Frederic Soler (PITARRA)

La butifarra de la llibertat	original	1 acte	Lo punt de las donas	jogina	2 »
L'esquella de la torratxa	paròdia	2 »	L'últim Trençalós	original	
Lo Cantador	»	2 »	L'Africana , paròdia de aquesta magnífica òpera		
Lo castell dels tres dragons	original	2 »	Gra y palla , paper per a matar ratos, col·lecció de poesies.		
¡Cosas del oncle!	»	1 »	Lo boig de las campanillas	jogina	1 »
Ous del dia	paròdia	2 »	El Profeta , paròdia d'aquesta magnífica òpera		
Las píldoras de Holloway	original	1 »	Faust , paròdia d'aquesta magnífica òpera		
Si us plau per força	»	2 »	Liceistas y cruzados	original	2 »
Un mercat de Calaf	»	2 »	Los héroes y las grandezas	»	2 »
Un barret de riallas	»	1 »	La mort de la paloma		
La venjansa de la Tana	paròdia	1 »			
La vaquera de la piga rossa	»	2 »			
Las carabassas de Montroig	original	2 »			
En Joan Doneta	»	1 »			

Preu de cada singlot o'60 ptes.

Les 24 obres enquadrades luxosament, pessetes 20

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes



PASSARELL

Primo Carnera a Barcelona

—Hi ha tanta ciutadania, que davant meu, totes les vagues perden importància.